

היינט פארמאגט אונז

אונזער סיי אישע פארמישט געזעלשאפטליכע מאגליכקייטן

Nr. 17/1617

Łódź, Niedziela, 20 stycznia 1929 r.

זיבעטער יאהרגאנג

לאדז, זונטאג, 8 שבט תרפ"ט

Nr. 17/1617

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71.

הויפט פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פיעטריקאווער 21, טעל. 24-71.

נאך לאנגע און שווערע לידען איז פרייטאג צו נאכטס געשטארבען אין עלטער פון 65 יאהר אונזער לאנגיעהריגער מיטגליד
נ"ע יוסף פרוך ברענדזעל
צו דער לוייה, וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג, 12 א זיגער בייטאג פון טרויער-הויז וואלפארסקע 36, ווערען אלע מיטגלידער אויפגעשטאנען צו קומען און אפגעבען דעם פערשטארבענעם דעם לעצטען פאר
די פערזאנלעכע פון יידישען געמיינדע-הענדלער-פערזאנלעך
אין לאדז, פאמארסקע 17.

נאך לאנגע און שווערע לידען איז פרייטאג צו נאכטס געשטארבען אין עלטער פון 65 יאהר מיין ליבער מאן, איינער מייערער פאטער, גרויספאטער, שוויגערפאטער, ברודער, שוואגער אין אנגעל
נ"ע יוסף פרוך ב"ר צבי ז"ל ברענדזעל
די לוייה קומט פאר היינט, זונטאג, 12 א זיגער בייטאג פון טרויער-הויז וואלפארסקע 36, ווערען וואס עס טייערע מיט אין גרויס צער
די מיטגלידער-הויז הינטערפליבענע.

ווארענינג!

Parowa Fabryka
Cukrów i Czekolady „HAZET”
we LWOWIE

ווארענינג די נישט עהרליכע קאנקורענץ-אונטערנעמערס אויפצוהערען נאך-צומאכען אונזערע אויסגארבייטונגען און פאקטורען, וועלכע זענען רעכטליך געשיצט.
דעם געזעהרטען פובליקום מאכען מיר אויפמערקזאם, אז אונזערע אויסגארבייטונגען אונטערשיידען זיך מיט גארנישט פון די אויסלענדישען מיר בעמיהען זיך שטענדיג זיין צו רעגנענען, כדי דאס געזעהרטע פובליקום זאל האבען ערשטקלאסיגע פוילישע אויסגארבייטונגען מיט גארנישט ערנערע פון די אויסלענדישע, גלייכצייטיג אפערירען מיר צו דעם ג' עוב-דיקום, אז ביים איינקויפן פון אונזערע אויסגארבייטונגען, זאל זי זיך נישט לאזען אריינפירען אין קיין טעות דורך נישט עהרליכע סוחרים, וועלכע שטאנען פאר מינדערווערטע אויסגארבייטונגען ווי אויך מיט זייער אויסער-ליכער סערפאקונג עטוואס עהנליך צו אונזער מירמע.
זעמטליכע אונזערע אויסגארבייטונגען זענען פערזעהען מיט דער פאב-ריקס-מארקע „HAZET”,
כדי דאס געזעהרטע פובליקום זאל זיך אריינפירען, מאכען מיר בע-קאנט, אז אונזער לאגער אויף לאדז און לאדזער וואיעוואדזשענע געפינט זיך אין לאדז, אויף זאוואדקא 10, טעל. 66-76.

PAROWA FABRYKA CUKRÓW I CZEKOLADY „HAZET”
we LWOWIE.

Z intencji 15-to lecia pożycia małżeńskiego
naszych przyjacieli

DOBY I LEJZERA
Szymanowiczów
składa najserdeczniejsze życzenia
Ignacostwo Pomeranc.

ענטשולדיגונג

איך בעט ענטשולדיגונג ביי מיין שוואגער
איטשע זילבערשטיין
פאר מיין נישט טאקטישע האנדלונג, איך ערקלער
אז עס איז געווען אין א אויפגעקומענען מאמענט,
און אלס צייכען פון חרטה גיב איך 5 זל. פארן
יחומים-הויז זערושער 40.
מיט אכטונג יוסל וואלדפויגעל.

צו דער התנה פון מיין ליבער פריינד
שלמה זילבערשטיין
מיט פריידיין סאלא גראסבערג
גראטילירט הערצליך און ווינשט א בליענדער
צוקונפט.
עקיבה גרינבוים אין פרוי.

Dr. Z. Rakowski
איש מדי ארץ, נאך וואלד פון אונזער-הויז
קאנסולאטירט 9 תלמוד 27-61
הויפט-קאנטאר פון 1-5 און 1-5
הויפט-קאנטאר פון 17-19 און 11-11

הוי נפלה עמרת ראשנו!

אחרי מחלה כבדה וקצרה שבק חיים לכל חייה
נ. ע.
הינדע אשת הרב הגאון ר' חיים נ"ר ראדווינסקי
(בת הרב הגאון החסיד המפורסם המופלג ר' יעקב אהרן הלוי ז"ל
אבר"ק קאנטשניץ).
הלויה תהיה היום, ביום א', 8 שבט תרפ"ט, בשעה 1
בצהריים, מבית האבל מאנסטאנטין השווים בצער עמוק
בעלתה, בנה, בנותיה ומשפחתה.

בעקאנטמאכונג

לערמיט מאכען מיר בעקאנט דער געזעהרטער קונדשאפט, אז
מיר האבען ערשטענס א פאבריק-לאגער
אויף דרעוואווסקא 2
און בעזיצען טענדיג אויף לאגער א רייכען אויסוואהל פון אלערליי
לעדער-אויסגארבייטונגען און עמפעהלען זיך ווייטער דער
געזעהרטער קונדשאפט
F-ma „TANERJE MARS”
WŁ: RZEPNIK i GRYNBERG.
Łódź, Drewnowska Nr. 2.

גאנץ לאדז מוז וויסען

וואס פארע קאמף עס מיהרט די פערפומערע-סעקציע געגען דער ערשטער האנקורעניץ-פערפומערע אין לאדז

PERFUMERJA S. BUCHWEITZ PIOTRKOWSKA 22
TELEFON 31-43.

ווייל נור אין דער פערפומערע בוכווייז, פיעטריקאווער 22
בעקומט איהר
פארדאס? צו שפאט ביליגע פרייען אלע קאסמעטישע ארטיקלען
ווי זייפען, פודער, פערפומען, איין-און אויסלענדישע קרעמען
בעמערקונג: יעדער קויפער בעקומט גראטס
1 פלאקאן פערפום אין 1 שטיק ווייז Palsa

פאזיטיווען ענטפער צו די סאנדיעטען

האט נעכטען געשיקט די פוילישע רעגירונג קיין מאסקווע.

2 געוועזענע קעניגלעך פון אפגאניסטאן

הויבען אן א האמא מיט דריטען קעניג.

לויט רוסישע מעלדונגען איז דער פירער קריג אין אפגאניסטאן נאך נישט פערענדיגט נע ווארען, בירע געוועזענע קעניגלעך אפגאניסטאן אינאיינעם האבען אן א בשותפות'דיגען קאסע מיט די אויפשטעלונגען.

טע הערען, 19 (ספ. טעל.) אין צוזאמענהאנג מיט די געשעהענישען אין אפגאניסטאן האט דער פערסישע רעגירונג פערשלאסען צו פערשטארקען די גארניזונגען אויף דער גרעניץ פון אפגאניסטאן.

לאנדאן, 19 (ספ. טעל.) מיטלערע פון קאבול, אז דער נייער קעניג האבן אפגאניסטאן נאך האט פערענעמליכט אנהויפונג, אין וועלכען ער טיילט מיט וועגען אויפערנעמען די מאכט. קיין קאנראדאר וועגען אריינסעשיקט געווארען 4 ארטא לאגען נעגען דעם קעניג אפגאניסטאן, וועלכער האט צוגעפונען 4000 מענטשן און וויל קעמפן, בויזן סוף, דער נייער קעניג האט מיטגעטיילט, אז ער וועט אפשאפען אלע רעפארמען.

וואס די סאוויעטען זענען גרייט אהן בעווארענישען אונטערצושרייבען דעם אפמאך מיט רומעניען, ווייטער ווערט אנגעוויזען, אז אזוי ווי די פאלטישע מלוכות האבען אונטערגעשריבען דעם קעלגא-פא-מאך דארפן זיי אונטערשרייבען אויך דעם פאך-געשלאגענעם פראטאקאל.

וועגען די איינצעלהייטען פון דער פראצעדור ביים אונטערשרייבען דעם פראטאקאל וועט זיך מיט דער סאוויעטישער רעגירונג אין מאסקווע פערשטענדיגען דער פוילישער געוואנדער מיניסטער פאטעק.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש) פון אונזער קא-רעספאנדענט (היינט האט מיניסטער פאטעק אין נאמען פון דער פוילישער רעגירונג איבערגעגעבען די פוילישע השוכה אויף דער צווייטער סאוויעט-שעה נאכטע.)

אין דער פוילישער השוכה, ווערט צו. אנד. געוואלט, אז נאכדעם ווי די ערשטע, וואס האבען גע'החמיעט דעם קעלגא אפמאך האבען שוין אנגע-הויבען איהם צו ראטיפיצירען אהן בעווארענישען גרייט זיך אויך די פוילישע רעגירונג צו ראטיפיצירען דעם אפמאך.

די פוילישע רעגירונג בעגרייכט דעם אומשטאנד

גוטע פויליש-רוסישע בעציהונגען

ערהלעהרונג פון מינ. פאטעק.

גוטע שטענדיגע בעציהונגען צווישען בירע מלוכות. ווארשא, 19 (טעלעפאניש) די רומענישע געוואנדערטע מיניסטער אין ווארשא האט פערענעמליכט א קאמיוניקאציע, אז אלע קלאנגען וועגען דעם, אז רוי-מעניען וויל רעגולירען איהרע בעציהונגען מיט סאוויעט-רוסלאנד דורך דער פערמיטלונג פון דריטער לאנד, שטימט נישט מיט דער וויקליכקייט. צו דער פראגע וועגען דעם לעצטען רוסישען פארשלאג איז רומעניען פולשטענדיג אין הסכם מיט פוילען.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש) פאר זיין אפ-פאהרען קיין מאסקווע האט דער פוילישער געוואנדערטע מיניסטער פאטעק אפגעגעבען פאלגענדע ערקלערונג:

„אין סוף פערשטעלען, אז די בעציהונגען צווישען פוילען און סאוויעט-רוסלאנד ווערען פסטר אלץ צבעסער, מיין בעווד אין ווארשא און די אדורכ-געפיהרטע געשפערעכען מיט די ליטענדיק קרייזען האבען מיר פערפעסטיגט אין מיין שטעלונג, אז די לעצטע שריט פון די סאוויעטען וועלען ברענגען צו

פילען ראטיפיצירט דעם קעלגא-אפמאך.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש) עהערנעכטען איז פארגעקומען א וצונג פון מיניסטער-ראט, אויף וועלכער ס'איז אנגענומען געווארען א פראיעקט וועגען ראטיפיצירען דעם קעלגא-אפמאך.

ווארשא, 19 (ספ. טעל.) די סאוויעטישע פרעסע פערנעמט זיך ווער שטארק מיט דער לעצטער רעדע פון מיניסטער זאלעסקי אין דער סיימ-קאמיע.

די „איזוועסטא“ שטרייכט אונטער דעם רי-

רוסישע פרעסע וועגן מינ. זאלעסקי'ס רעדע

ווארשא, 19 (ספ. טעל.) די סאוויעטישע פרעסע פערנעמט זיך ווער שטארק מיט דער לעצטער רעדע פון מיניסטער זאלעסקי אין דער סיימ-קאמיע.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש) פון מיניסטער זאלעסקי'ס רעדע, אנהויבענדיג, אז אפילו וועגען דייטשלאנד האט דער מיניסטער א-רויסגעוויזען א פרייליכע שטימונג, דאס וועלכע אויך וועגען די פויליש-רוסישע בעציהונגען.

מעשים תהלים פון א ווילדער הברה.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש) פון מיניסטער זאלעסקי'ס רעדע, אנהויבענדיג, אז אפילו וועגען דייטשלאנד האט דער מיניסטער א-רויסגעוויזען א פרייליכע שטימונג, דאס וועלכע אויך וועגען די פויליש-רוסישע בעציהונגען.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש) פון מיניסטער זאלעסקי'ס רעדע, אנהויבענדיג, אז אפילו וועגען דייטשלאנד האט דער מיניסטער א-רויסגעוויזען א פרייליכע שטימונג, דאס וועלכע אויך וועגען די פויליש-רוסישע בעציהונגען.

Cukiernia „ESPLANADA“

פיעטריקאווע 100, טעל. 11-92
פאנטשקעס-אנאנאסעז
נעהמט אן בעשטעלונגען אויף קוכען, מארטען, באכעס און צענדליק קאנדיטאריעס-אויסארבייטונגען.
אייגענע ווערקשטעל / אייגענע אויספאקונג / פערקויף אויסער דער קאנדיטאריע.

Dr. med.
J. MANDELBAUM
Zawadzka 16a, tel. 27-52

טעפציעליכע פאך אינערליכע
און געווענליכע קראנקהייטען.
נעהמט אן טעגליך פון 5 ביז 7 אונטער.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש) היינט פוילישע וועגען עטליכע בעווארענישע באגריפען אריין אין בעקאנטען קאלעקטארישעס פון ליטענענטיין-פיעלאסקא 3 און טעראוירענדיג די אנהויבענדיק האבען זיי צוגענומען 20 טויזענד זל.

נאכדעם ווי די באגריפען האבען פערלאזען דעם לאקאל, האבען עטליכע דורכגעזעהר געמאכט אנהויבען, די פאליציי האט אנגעוויזען נאכאנאנד די באגריפען און צווישען די לעצטע און דער פאליציי איז געשטאנען א שווער. איינער פון די באגרי-

Dr. DONCHIN
מאניושקי, טעלעפאן 9-97
טעפציעליכע פאך אינערליכע קראנקהייטען
נעהמט אן טעגליך פון 10 ביז 11 און 4 ביז 7 נאכט.
זינט אן פון 10 ביז 11 נאכט.

Dr. A. Uryson
אינערליכע קראנקהייטען
טעפציעליכע פאך אינערליכע קראנקהייטען
קאנסולטאציעס 20 טעל. 35-85
נעהמט אן פון 3 ביז 5 און זייער נאכמיטאג.

שפארט-געזעל
קויפט
שיינע
טעפציעליכע
ווי אין דער ווערקשטעל

מ. בייגענבאום נארוואווישע 19
ווייל איהר קאנט דאס קויפטן מיט
ווי איבערצאל 25%
אכטונגן צווישן אנגענומען אלערליי רעפארטען
און דעקונג.

גאנץ לאדז וועט זיך טרעפן 1.7. א נאכט אויף די יודיער

פעברואר 54. שטענדיגע שטא 54 אויף

בית-היתומים, גערזשער 40.
דיינא, זונטאג, דעם 20. יאנואר ד. י. 2 א זייער נאכמיטאג צום ערשטען טערמין קומט פאר אין אייגענעם לאקאל, גערזשער 40

די אלגעמיינע פערזאנלונג
פון די מיטגלידער מיט פאלגענדער טאג-ארדנאנג:

17 używanych okrągłych maszyn 5
trykotażowych
firmy Schubert i Salzer, oraz 8 maszyn do nawijania (Szpulmaszyn) do sprzedania,
Wiadomość: Ewangelicka 5, m. 1. Telefon 58-28. 9063

אלגעמיינע פערזאנלונג
מיט פאלגענדער טאג-ארדנאנג (1) וואהלען פון א פארווענדען אין צענטראלען, (2) טעטיגקייט און קאסע-בעריכט, (3) בעשטעטיגען דעם בודזשעט פון 1929, (4) פרייע דיסקוסיעס איבער דעם בעריכט, (5) וואהלען פון א נייע פאר-וואלטונג, (6) פערשידענעס.

עמערקונג: די פערזאנלונג קומט פאר צום ערשטען טערמין 12 בייטאג און אין 2-טען טערמין 5 אונטער ביי יעדער צאהל מיטגלידער. אהן איינלאדונג וועט מען נישט צוגעלאזט ווערען צו דער פערזאנלונג.

(1) ערשטונג פון דער פערזאנלונג און וואהלען פון א פארווענדען (2) פארזעצן און בעשטעטיגען דעם בעריכט פון דער פערזאנלונג (3) פארזעצן דעם פראטאקאל פון דער רעוויזאנס קאמיטע (4) דער בוי פון א נייעם בנין פאר'ן יתומים-הויז (5) וואהלען פון א פערזאנלונג און רעוויזאנס קאמיטע (6) בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויפ'ן יארה 1929 (7) פערשידענעס.

אין סוף, אויב ס'וועט נישט פרשיינען ביים ערשטען טערמין די גע-ניגענדע צאהל מיטגלידער, וועט די פערזאנלונג פארקומען צום צווייטן טערמין דעם 2-טען טאג און וועט גילטיג זיין ביי יעדער צאהל מיטגלידער.

די פערזאנלונג פון בית-יתומים, גערזשער 40.

קארדערעם
פוכענע און אויך וואמענע ביי
לאדז, 6 שיערפיען 34 (בענעדיקטא)
M. Złociśty

אכטונג. געזעהרטע דאמעז!
קויפט נישט קיין שטאפען אויף קליידער, בעפאר איהר וועט נישט נאכקוקען די קאלעקציע פון די נייעסטע קרעציעס פון פערמיגע קליידער אין צענדליק פון

M. MAJERCZYKOWA, GDAŃSKA 61, m. 8 tel. 39-67.
זעהר צוגענגליכע פרייזען!
גינסמיגע בעדינגונגען!

גריןסע קאנפערענץ וועגן שטייערן-פראגע בעשלוס צו מידערען דעם אומזאץ-שטייער.

וויכטיגע קאנפערענץ אין בעלזשענע

ווארשע, 19. (טעלעגראף) פון אונזער קארעספאנדענט. אין בעלזשענע איז היינט פאר-געקומען א קאנפערענץ אין וועלכער ס'האבען א-טייל גענומען מאראקא פיינאנסיאלן, פרעמיער-מער און דער פיינאנץ-מיניסטער טשעכאווטש. אויף דער קאנפערענץ וועלכע האט געדויערט 3 שעה זענען אומגעפער 200 באזוכער און וויכטי-גע פיינאנץ-און שטייער-ענינים.

רעזולטעט פון די קאנפערענץ ווערן אויף דער טאג-ארדנאנג

ווארשע, 19. (טעלעגראף) פון אונזער קארעספאנדענט. מאנטאג וועט פארקומען א קא-פערענץ אין וועלכער ס'וועלען זיך בעטייליגן פארשטעלער פון פיינאנץ-און האנדעלס מיניסטעריום, אינוואלידען און סוחרים. די קאנפערענץ וועט בעהאנדלען די פראגע וועגן געוועזענען דעם געזעץ וועגן אקאדעמאל-פערקויף (רעוויזיע פון די קאנפערענץ).

נייט עפענען קיין אלטע וואונדן... צירקולאר פון פיינאנץ מיניסטער.

ווארשע, 19. (טעלעגראף) פון אונזער קארעספאנדענט. דער פיינאנץ-מיניסטער האט פא-גאנצערשעקט א צירקולאר צו די פיינאנץ-קא-מערען, אז ס'זאלען אפגעהאלטען ווערן די נישט-בערעכטיגטע שטייערן-רעוויזיעס פאר די פער-געגענטע יארהען (1923-4) וואס קומען פאר גאנ-צייט שטייער-אפהאלטער האבען זייערע שטערן שוין לאנג בעצאלט.

שניי-שטודמען און פרעסט אין אייראפא

בערלין, 19. (ספ. טעל.) די שניי-שטודמען אין צפון-מערב פון רייסלאנד האבען אינגאנצען אפגעשטעלט די פארברענגענע צווישן האמבורג און קאפענהאגן. דער אינזעל פלומארס אויפן מערב-איד אפגעשטעלט פון דער וועלט. פון פלענסבורג איז ארויסגעשיקט געווארן אן אפער-לאן מיט לעבענסמיטל אויפן אינזעל.

פריסע, 19. (ספ. טעל.) די שניי-שטודמען האבען אין בעלזשענע אנגעמאכט גרויסע שאדענס. דער ים איז געווען אנגעהויבן.

געפונען געווארן די צוואה-טעאד. הערצל

בעזייטיגט די יודישע שוועריגקייטען פאר איבערפיהרען הערצליס ביינער קיין ארץ-ישראל.

ווינ, 18. (י.ט.א.) דאס בעקומען אנהערלויב-ניש אויף איבערפיהרען ד"ר טעאדאר הערצליס ביינער קיין ארץ-ישראל האט, ווי בעקאנט, אנגע-טראפען אויף געוויסע יודישע שוועריגקייטען, ווייל מען האט גערעכנט, אז הערצליס וואלט, און וועל-כער ער האט אויסגעדריקט זיין לעצטען ווילען, דאס וועט ביינער וואלטען וואס אין ארץ-ישראל, און ערפערענט געוואלטען צוזאמען מיטן גאנצען געריכטס-ארכיוו, בעת דער גרויסער שרפה פון

ווינ, 18. (י.ט.א.) דאס בעקומען אנהערלויב-ניש אויף איבערפיהרען ד"ר טעאדאר הערצליס ביינער קיין ארץ-ישראל האט, ווי בעקאנט, אנגע-טראפען אויף געוויסע יודישע שוועריגקייטען, ווייל מען האט גערעכנט, אז הערצליס וואלט, און וועל-כער ער האט אויסגעדריקט זיין לעצטען ווילען, דאס וועט ביינער וואלטען וואס אין ארץ-ישראל, און ערפערענט געוואלטען צוזאמען מיטן גאנצען געריכטס-ארכיוו, בעת דער גרויסער שרפה פון

נייע באנק פאר ארץ-ישראל וועט פינאנסירען דעם מיטעלשטאנד.

לונדאן, 19. (י.ט.א.) טעלעגראפיש) דאס איז געגרינדעט געווארען א נייע קרעדיט-אינסטיטוציע, וואס וועט פינאנסירען דעם מיטעלשטאנד אין ארץ-ישראל. די פלאנאציע איז געווארן צווישן די גרינד-ער ווענען פערמאן פיל בערייטגעטע יודישע און נישט-יודישע פינאנסיסטען. די נייע קרעדיט-אינ-סטיטוציע וועט פערקלענערן דעם צינדעס פאר

לונדאן, 19. (י.ט.א.) טעלעגראפיש) דאס איז געגרינדעט געווארען א נייע קרעדיט-אינסטיטוציע, וואס וועט פינאנסירען דעם מיטעלשטאנד אין ארץ-ישראל. די פלאנאציע איז געווארן צווישן די גרינד-ער ווענען פערמאן פיל בערייטגעטע יודישע און נישט-יודישע פינאנסיסטען. די נייע קרעדיט-אינ-סטיטוציע וועט פערקלענערן דעם צינדעס פאר

אנהייב פון בארשיי-פראצעס אין מינסק.

דער טאמארקער אינטערעס צום פראצעס. — איז פיינער פון די קרייז-פראגע ענטפערען די בעטולדיגטע זייער בולגארישען פרצוה.

„אגודת-ישראל“-דעלעגאציע ביים נציב העליון.

ירושלים, 19. (י.ט.א.) טעלעגראפיש) דער נציב העליון טשעכאווטש האט אויפגענומען א דעלעגאציע פון אגודת ישראל מיט הרב זאנע-פערד בראט. די דעלעגאציע האט געבעטען צו בעשטעטיגען די בעוועגונגען קהלה פאר די ארץ-ישראל. דער נציב האט געענטפערט, אז פריער-האט ער גערעכענט אז מ'וועט זיך קענען בענע-ציען מיט אים קהלה, אבער זעהט ער אז ס'איז נישט מעגלעך און ער וועט זיך בעמיהען נאכקו-מען דעם וואונד, כדי צו קענען בעפרידיגען ביי-דע גרופען.

די דעלעגאציע האט אויך אנגעוויזען, אז אין ארץ-ישראל, ווען ס'איז גאר מעגלעך געהען זיי נדבה ביי האנד מיט דער „כנסת ישראל“.

הכנסה פון קרן-היסוד.

ירושלים, 19. (י.ט.א.) טעלעגראפיש) ס'איז פערעפונטליכט געווארען דער בעריכט פון קרן היסוד פאר די לעצטע 3 חדשים. אין אקטא-בער איז איינגעפלאסט 21,661 פונט, אין נא-וועמבער 27,689 און אין דעצעמבער 34,100 פונט.

היישער-ק-געפאהר אין א"י

ירושלים, 19. (י.ט.א.) טעלעגראפיש) די גאנצע געגענט איז ערנסט בעדראהט פון היישע-ריקען. ס'ווערען אנגענומען פערשידענע מערהיי-טונגס מיטלען.

וועלט-פערבאנד פון יוד. האנד-ווערקער.

בערלין, 19. (י.ט.א.) טעלעגראפיש) דער יודישער האנדווערקער-פערבאנד האט בעשלאסען צו שאפען א וועלט פערבאנד פון יודישע האנד-ווערקער.

פלעיקס ווארבורגס נדבה.

10 מיליאנע דאלאר פארן חיפה'ער טעכניקום.

ירושלים, 19. (י.ט.א.) טעלעגראפיש) פליקס ווארבורג האט צוגעשיקט א נדבה פון 10,000 דא-לאר פארן פאליטעכניקום אין חיפה.

דער פארלאנג און זי געפינט. בארשיי האט דערעוועלט שוועריגקייטען איינגעלייגט פון די קוואלען, ווי מ'האט איהר געוואלטען און געקאמ-פאטען אויף איהר נאכקעטען קערפער. דער סטרוש-האט פון דעם אלעם געוואוסט און זיך פערמאלטען גלייכטלויב.

דער אינטערעס צום פראצעס איז א געוואל-דיגער. די פרעסע נט אויספיהרליכע בעריכטען. ווי מ'זיט איבער און דער פראצעס ספעציעל אר-בערעטראגען געווארען קיין מינסק און קומט נישט פאר אין סוויסלאטש, כדי צו מאכען א שטארקערען רושם און שאפען א דעמאנסטראציע געגען אנטר-סעמיטיזם.

דערשאסען און אפגעשניטען די קעפ ביי 4 פאליציי-זשאנדראמען

אמסטערדאם, 19. (ספ. טעל.) א געוויסע פרוי, וועמענס מאן ס'זיצט אין טורמע האט אונזער געווארען איהרע 4 קינדער און געוואונט ביי איר געם צוקסטרא.

ווען צו ציסקסטרע ווענען געקומען 4 זשאנדרא-מען און געוואלט ארעסטירען די פרוי, וועלכע האט אונזעקעווארפען איהרע קינדער האט ציסק-סטרא רעשטאטען אלע 4 זשאנדראמען און זיי אראפגעשניטען די קעפ.

גרויסע שרפה אין אויסטראליע

לאנדאן, 19. (ספ. טעל.) פון סיני'א איז אויסטראליען מעלדעט מען ווענען א גרויסער וואלד-שרפה האט פערשפרייט זיך ווער שטעל און איז שוין דערגאנגען ביי הינטער עטליכע שטעט. די בעפעלקערונג איז הילפלאז אקענען דער מורא-דיגער שרפה.

שטורם-ווינד אין אמעריקא מאכט חרוב די שטאט טעקסאס-סיטי.

לאנדאן, 19. (א.ט.ט.) פון נידעריק מעלדעט מען, אז אין די שטאטען אילינאס און אינדיאנא האט געבושעוועט א שטערקליך געוויסער, די שטאט טעקסאס-סיטי ליגט אין חורבות, 5 מענשען ווענען אומגעקומען, פרטים פעהלען.

סקשיפא אנשטאט סאכאצקי.

ווארשע, 19. (טעלעגראף) פון אונזער קארעספאנדענט. אויפ'ן ארט פון קאמאניסטישען דעפוטאט סאכאצקי, וועלכער האט זיך אפגעזאגט פון זיין מאנדאט געהט צוריק אין סיים יוועף סקשיפא.

דייטש-עסטרייכישער אנשלוס קען ברענגען צו א וועלט-מלחמה.

פאריז, 19. (א.ט.ט.) דער געוועזענער פרעזידענט פון דער פראנצויזישער רעפובליק מי-דעכמאן האט געהאלטען א רעדע, אין וועלכע ער האט בעריהרט די פראגע פון „אנשלוס“. מי-דעכמאן האט אין זיין רעדע אנגעוויזען, אז „א-אנשלוס פון עסטרייך מיט דייטשלאנד וואלט גע-ברענגט צו א נייער וועלט-מלחמה.

טויזנט טאפא אפ די וויזעס.

בערן, 19. (ספ. טעל.) דער בונדעס-ראט האט בעשלאסען אפצושאפען די פאס-וויזעס פאר די בירגער פון אלע מלוכות וועלכע זענען אנערקענט דורך דער שווייץ. ביי די אייראפעאישע מלוכות ווענען די וויזעס אפגעשאפט נאך פאר די מלוכות וועלכע ווילען דאסוועב רעכט אנווענדען געגען שווייץ-בירגער.

ווארשע, 19. (טעלעגראף) פון אונזער קארעספאנדענט. אויף דער מיטוואךדיגער זיצונג פון דער פיינאנץ-קאמיטע דארפן בעטראכט ווע-רען די רעגירונגס שטייער פראיעקטען. אין צו-אומגענהאנג מיט דעם איז געכטען פארקומען א יצונג פון פארלאמענטארישען קלוב פון ב.ב. מיט די פארשטעלער פון דער רעגירונג, פיינאנץ-קאמי-טע. דעם הויפט רעפערענט האט געהאלטען געו. מיניסטער ראמאצקי.

די האנדעלט גרופע האט ווייטער געהאלטען אז די פארמאכטען אויף צו מידערען דעם הכנסה שטייער דארפן דורכפיהרט ווערען אויף א געזעצגעבערישען אופן און נישט דורך פולמאכטען פארן פיינאנץ מיניסטער.

אנדערש האבען אנגעוויזען, אז דער פיינאנץ-מיניסטער האט געוויסע בעווארענישען און אויב מ'זאל זיי נישט אפהיטען, ווער ווייסט צי ער וועט דערפון נישט וועלען ציהען קיין ווייטגעהענדע קא-סעקווענצען. ס'איז אנגענומען געווארען א קאמפא-מיס-פארשלאג צו פארערען פון דער רעגירונג אז ס'זאל געמילדערט ווערען דער אומזאץ-שטייער. א גרויסען ופיה האט ארויסגעוועפן די פראגע וועגן קאמפאצע שטייערען. בעת אין פויגנער קאנט דערגרייכט זיי 60 פראצע. דערגרייכען זיי אין קאנטראסט-פאליען און אויף די קרעסען פון 120 ביז 150 פראצע. ס'איז בעשלאסען געווארען צו פארערען פון דער רעגירונג, אז דאס פיינאנץ-מיניסטעריום זאל זיך קענען צורייכטען און צוועג-סוועל רעוועירען די שטייערען. די דיסקוסיע איז נאך נישט ערלידיגט. אויב די דיסקוסיע וועט ביז מיטוואך נישט בענדיגט ווערען, וועט די פראגע פון די שטייערען אויף דער מיטוואךדיגער זיצונג פון דער פיינאנץ-קאמיטע נישט בעטראכט ווערען.

נייער פאלקסבלאט

יארן

20 ינואר 1929

ישיבת חכמי לובלין. (איינדרהיט פון א פרעסע-אויספליג)

נאכ'ן אננעהמע דעם בודזשעט פון פינאנץ- מיניסטעריום.

אז מ'ווארט, דערווארט מען זיך. פריהער האָט מען מיר מיט אינטערעס אויסגעקוקט, אז דער סיים וואָל זיך צוזאמענקומען. אפשר האָבען מיר געהאָפּט, וועט איהם ענדליך געלונגען ארויסצופירן. כען די כינועשע מועד, וואָס טיילט אַפּ די פּרייטע ווירטשאַפּטליכע ספּערען פון דעם פינאנץ-מיניסטעריום. איז דער סיים זיך צוזאמענגעקומען בשלום, און מיט טשעכאָוויטש האָט אַריינגעטראָגען זיין בעקאנטען פּראָיעקט צו רעפּאָרמירען איינע שטייערן, צווישען אַנדערע דעם אומאָדן און פּער-מענדישטייער. האָבען מיר זיך, וואָס אַנימאט, אַ היפּש פּיסעל ענטוויפּט. דאָס איז עס געווען פאַר אונז אַ החללה לטובּ, אַ פּסיכישער דורכברוך אין די מוחות פון די פּיהרערנדיקע בעאמטע אַינע שטייערדעפּארטאמענט. אַ דורכברוך, וואָס קאָן מיט דער צייט פּרענגען גוצען. פּערפּאָלען, אַלץ מוז צוגעהן סיסטעמאַטיש, דורכגעטראָכטערהייט. אַ שטייערדעפּארטאמענט פאַרעס צייט אַז געוואָלט. זענען מיר געפליבען געדולדיג און, ביז די גאולה שלמה וועט קומען, געוואָרט, וואָס שנעלער צו זעהען, ווי דער שטייערדעפּארטאמענט בעטראַכט דעם פּראָיעקט און, כאַטש די גוצע החללה. האָט זיך אָבער פאַר אַרויסגעוויזען, אַז צוליב „פּערשידענע“ סיבות קאָן זי זיך נישט צוזאמענקומען.

מיר האָבען זיך ווידער געטרויסט מיט דער האַפּנונג — אולי, אפשר וועט די דורשטענדקייט מיטע אַריינברענגען עטליכע ווענטילירענדיקע ענדערונגן גען לטובּה דעם שווערדעלאַסטעמען בעלמלאכה און סוּחָה? איז דאָס דער מיניסטער אַלץ געקוקט מען מיט הנחת און סיים, און דאָס הייסט דאָס, אַז אַזוי אַז ער אָנערקענט די גענעטישע עטנוא פון דער שטעטישער בעפעלקערונג, ס'זאָגט ער אַז ער האָט נישט „זעהען קיין קאָנסעקווענצן“, פאַר וועלכע די פאַרלאַגעטאָרע אונזערע האָבען חמיר מורא, אַזוי מען וועט פאַרערן צו רעווערען לעהי עקה די שטייערדעפּארטאמענט?

יא, מיר האָבען געטראַכט, און טשעכאָוויטש האָט געלאַכט. אַזוי לאַנג האָבען מיר געטרויסט, ביז מיר האָבען אויפגעפּענט די איינע און דערוועגן אַס וואָס: דער בודזשעט פון פינאנץ מיניסטעריום איז נאָך אַ לאַנגער און לאַנגוויגער שקלאדירטאָר. צווישען די פאַרשטעהער פון דעם בעפלישען פיר גער און דעם פינאנץ מיניסטער בכבודו ובעצמו אָנגענומען געוואָרען.

דער אומאָדן שטייער איז געבליבען נישט גע-ענדערט — 260 מיליאָן (אינגעמאָגט ווערט ער „זעלבסטפּערשטענדליך“ מיט אַ הוספה פון אַ צוויי דריטעל). דאָנען האָט מען אונז מוכה געווען מיט אַ סדרה „ענדערונגען“ ביי אַנדערע שטייערן, ווי הונס, פּערמענען א. אַנד. פּוכות זע וועלען מיר אַינע צאָלען מיט 58 מיליאָן זאָלעס מער. אין דער זעלבער צייט האָט פּרעס. פאַרטעל צוזאמענגערופּען אַ קאָנפּערענץ אין וואַרשאַ, אין וועלכער עס האָבען זיך בעטייליגט קרוב 100 פאַר-שטעהער פון די ווירטשאַפּטליכע ספּערען. גערעדט האָט מען דאָרט וועגן סאָנירען די שטייער-פּער-העלטנישען. דער רושם אין דער פרעסע איז געדווען אַ געוואלטיגער. די געוועלשאַפּטליכע מינונג איז וואָס אַזוי אַז מ'וועט זייערען געוואָרען. ווער וויל, וויס, אפשר מיט עס טאָקע דער חשב' ער פּרעמיער אויפריכטיג, ערנסט? אפשר איז געקוקט מען די שעה?

אין אַ פאַר טעג שפּעטער הערען מיר ווענען אַ ווירטשאַפּטליכער קאָנפּערענץ מיט'ן רעגירונגס-הויפט קלוב „מייטש“, וואָס וועט די פּלייערס און די גרויסע גוט-בעוועגער, ווי קאָן זיך די רעגירונג ער-לויבען צו „פּעשוערען“ די עקזיסטענציע-ליכטיקייטען פון דעם גרעסטען טייל פון דער בעפעלקערונג? גייער מיט די „פּריווילעגיעס“ פאַר דער שטאַט? גייער מיט דער פּערקלענערונג פּונ'ם אומאָדן שטייער! לויט ווי מען פּעריכטעט, האָט זי מיט טשעכאָוויטש פּאָלשענדיק פּרעהאָזיט, אַז ער מיינט כלל נישט צו רעווערען די שטעטישע שטייערן! להר"ם, דער האָט עס נאָך קיינמאל נישט געזאָגט! זענען ווידער אַמאָל די ברייטע מאַסען אויפגע-טוישעלט געוואָרען. מיינט ער עס טאָקע ערנסט? דאָס איז באַמח, אַ פּראָגע, אַ האַרבע קשה. דער בעשלוס פון דער בודזשעט-קאָמיטע, די קאָנ-פּערענץ מיט די ווירטשאַפּטליכע ספּערען, די בער-ראַטונג מיט'ן ב. ב. מיר קאָן משמע לן? דער סיים דאָרף געבען דעם ענטפּער. מאַנ. ש. בונין.

נאָך דריי שעה פאַהררעווע פון וואַרשאַ אין ספּעציעלע צוגענומען קופּען מיט אויפּשריפטע „רעווערס“ פאַר די פאַרשטעהער פון דער וויר-שער פרעסע“ האָט מען אונז, פאַרשטעהער פון דעם ווירשען טייל פון דער „זעכטער מלוכה“ אין שליסלענס געפיהרט איבער די בערגונג נאָכען פון דער היסטאָרישער שטאַט לובלין צום מאָדערנעם בנין פון „ישיבת חכמי לובלין“. נישט ביי איינעם פון אונז האָט זיך פריהער אויסגעמאָלט דער ישיבה בנין, וואָס מיר דאָרפּען אָנקוקען אין געשטאלט פון אַ האַלבער חורבה, מיט אויסגעקאָטע שוועבן און צובראָכענע טירער פּענסטער — אַזוי ווי מיר זענען דאָס געוואוינט צו זעהען אין ישיבות אין מורחא-אויפּראַ. פאַר אונזערע איינע האָט זיך אָבער ענטפּלעקט אַנימאטאָרע בנין און אַר-יגעמאָלשען סטיל, אַרומגערינגעלט מיט אַ שעהנעם גאָרטען. איבער דעם בנין אַנימאטאָרשע מיט גאָל-רענג אַחוות „ישיבת חכמי לובלין“. נאָך דער בער-גרויסונג אויפ'ן גרויסען הויף פון ישיבת-החורבן אויפ'נאָכטאָר פון דער ישיבה, דער אונטערמיליכער פּעטריקאָווער גאון הרב שאַפּיראָ, געהערט מיר בעוועגן דעם בנין פון איינעוועג. דאָס הויף, וואָס עס ווערען נאָך געמאכט די אינערליכע אויספיר-טייגונגען בעווייזט, אַז מען האָט צוזאם געענפּאָלט אין פּוילען מיט אַ עפּאָכע-מאָדערנען בנין, וואָס דאָרף אין גרויסע ענדערן די פאַרשטעלונג ווענען אויסוועהן פון אַ ישיבה און פון דער וואָס פּער-ברענגען דאָרט ווערען וועגן-דאָרף. עס ווענען אויסגענוצט געוואָרען אַלע עראָבערונגען פון דער מאָדערנער טעכניק, און היינטיגע גרויסע ליכטיגע צייטערן, ברייטע קאָרידאָרען, סאַניטאַר איינריכטונגן, און אַ פּערמאָנענטער אַרומגעבונג פון דער לערנע פאַר פּריווע צוהערער, וועגן-טראַפּעס, עלעק-טרייבליכע, צענטראַל בעהינגונג, קאנאלאָזאציע, וואָס סע-לייטונג, — דאָס אַלעס ווענען זאָכען, וואָס מיר זענען נישט געוואוינט צוזאמענפאַסען מיט ישיבות. מאָדערן איז אַזוי איינגעפּאָרענט די ביב-ליאָטעק ביי דער ישיבה, וועלכע פּערמאָנענט שוין העכער 10 טויזנטער עקזעמפּלאַרען.

ביי דער ישיבה וועט זיך געפּינען אַנימאטאָר-נאָט פאַר די חלמירס, צו דעם צוועק אין אָפּנע-געבען געוואָרען דער 3-טער און דער 4-טער שטאַק. די צייטערן פון אינטערנאַט ווענען גרויסע און ווייניג-די מעברונג, זאָגט מען אונז וועט זיך אַ בעקוועמע און וויפּערער.

און גרויסע אינטערעס און כּמעט אַ כּענסאַ-ציע איז דער פּיטחמקדש אין מיניאַטור, וואָס ווערט אויפגעבויט ביי דער ישיבה. דער פּויער פון פּיטח-

(אפּעציעל פאַר'ן נייעם פאַלקסבלאָט)

המקדש, דער היינטיגער צעלאַל, איז אַ געוועזענער ליכער יוד פון לאָדז — הענער ווייניגער און וויל נאָכען. פאַר דער מלחמה האָט ער זיך פּערגעווען מיט מסחר. די מלחמה האָט איהם אַריינגעטריבען אין גרויס נויט, און נישט האָבענדיג קיין שום בער-שעפּטונג, האָט ער גענומען טראַכטען ווענען אויסצופירן אַ פּיטחמקדש אין מיניאַטור. ער האָט זיך פּערגעווען מיט די נויטיגע ליטעראַטור ווענען דער קאָנסטרוקציע פון פּיטחמקדש. אַ חוץ מיט ווישע היסטאָרישע ספרים און חלומד האָט ער זיך בענוצט אויך מיט ליטעראַטור פון בריטישען כּוועאָס און אַפילו פון האַטיקאָן אין רוסי. די הענער ווייניגער פּעריכטערט, אַז זיין פּיטחמקדש איז אַ גענויע קאָפּיע פון פּיטחמקדש, וואָס עס האָט אויסגעבויט הורדוס מלך ישראל. די אַרבייט פון אויפּשטעלען דעם פּיטחמקדש מיניאַטור דויערט 5 שוין 5 חרשים און קום לערך 20 פּראָצענט אַר-בייט און אָפּגעטון געוואָרען. די הענער אַרבייט וועט דער און ביז צום עפענען פון דער ישיבה וועט שוין דער פּיטחמקדש מאָדעל זיין פּערמאָנענט מיט אַלע איינצעלייטען, בעצירט מיט גאָלד און פּורפּור, וועלכע און חבלת, אַזוי ווי ער האָט אויסגעוועהן אין ירושלים, בעה דאָס פּרענגען קרפּונג.

לובלין פּערמאָנענט ווישע אַלעטערמיליכטיקען, וואָס בעווייזט, אַז ריכטיג איז די ראָזונע שטאַט אויסגעוועהלט געוואָרען אַלס אָרט פאַר דער גרויסער ישיבה. קודם כל דער היסטאָרישער ווירשער פּיטחמקדש פון וועלכען עס וועט זיך, ליגענדיג אויף אַ פּאַרג אַ הערליכע פּאַנאָראַמע פון דער מאלערישער שטאַט. דאָ רהען די ביינער פון די גדולי ישראל, דער לובלינער חוזה, כּהר"ם, כּהרש"ל און פיל אַנדערע גאָנזים, וואָס ווערען געמען האָבען געשטימט איבער דער גאָנצער הפּוצה הנהלה. די ראָזונע חלומד-אויטאָמאָניטעטע האָבען אָנגעפיהרט מיט גרויסע ישיבות, פון וועלכע עס ווענען שפּעטער אויסגעוואָקסען וועלכע-נאָנזים, און אויף ווער נאָך מען רופט זיך די ישיבה „ישיבת חכמי לובלין“ אין לובלין געפּינען זיך אויך נאָך געווערענע מיט גענומען פון די ראָזונע גאָנזים — דאָס ווענען פּערעכטענע שוהל-בנינים, וואָס קענען מיט ווער אַרבייטעט און גלאַנץ אימפּאָנירען נישט אין איינע-היסטאָרישע מעפעל. אין לובלין ווענען נאָך אָנגעוועהנדיג די שפּורען פון אַמאָליגע יויד-שען געמאָלדען פון דער פּויער פון נאָכען בעווענען

האנגרעס פון סאציאליסטישע גרחים.

(א ברית פון וויען.)

נישט אָנצווענדען „קין גאָרע“ און „קיינע מילדע“ צו די פּינה הונדערט אַרבייטער, וועלכע זענען דאָס אַרבעטס-געוואָרען. ער איז דערנעבן גלח, וועלכער כּער פיהרט אַ קאָפּ אויף לעבען און שוים גענען די סאָציאַלידע-קאָראַטען און ווענען די אַרבייטער-מאָסען, ווען עס האַנדעלט זיך ווענען אַרבייטער-שון און פּאָליטישע פּרעהאָזיט פאַר די מאַסע. ער איז דער געפּעהרליכסטער פּינה פון די אַרבייטער אין און ער טאָקע האָט דאָס יעצט אַרגאָניזירט די געפּעהרליכע פּאָליטישע בעוועגונג אין עסטרייך, די אַוויגערונגען „היימטווערע“, האַקענקרייזלעך און מאָנאָרכיסטישע פּראָגנדיקע-מפּער“, דער ראָזונער גלח, האָט די פּאָליטישען אין געהיים פּערשאַפט וואָס פּען, קאָזיגען, סאָציאָליקען א.א.וו. ער האָט דאָס אַרגאָניזירט די גרויסע פּאָליטישע רעגאַנט-סטראַטעג דעם 7-טען אָקטאָבער אין „ווינער ניי-שטאַט“ און שיער נישט אָנגעאָרביט אַ ניי-שטאַט-ליכע בלוז-פאַר. דער גלח וועט איז אויך פּרע-זידענט און פּיהרער פון דער גרויסער רעגירונגער אַנטיסעמיטישער „קריסטליך סאָציאַלער פּאַרטיי“. אין וויען און אין עסטרייך, וועלכע דאָס פּראָטע-פאַל אויך פּרומע קאָטאָליקען, וועלכע זעהען אין קלויסטער, קאָנען נישט בעגרייפּען ווי אַזוי אַ פּריסטער, אַ גלח, וועלכער שטעהט אָנגענוען אין רוטען העכערען מיט צלם אין די הענט און קלוי-סטער און ריכט אַפּ די הייליגע חפּלה'ס זאָל קאָ-גען זיין אַזאָ פּעריפּיענער פּאָלקס-פּינה, זאָל קאָנען הייסען שויען אין די פּאָלקס-מאָסען, זאָל קעמ-פּען מיט אַלע פּאָליטישע הייזלעך און גוואָלד-טיילען, אַז אַרבייטע אויסגעשטעלט אַרבייטער זאָל לען נישט האָבען אַ גרעסערען ביסען פּרויט צו עסטן; זאָל קעמפּען געען דעם, אַז קליינע קינדער זאָלען נישט האָבען קיין רוהדיינער, אַז אַרבייטע קראַנקע לייט זאָלען נישט האָבען. קיין שפּיטער לער א. א. א.

נ, האָט טאָקע פּאַסירט, אַז אין די לעצטע צוויי יאָר, ווענען מער ווי הונדערט טויזנטער פּרוד-מע קאָטאָליקען אין עסטרייך און אין וויען אַרבייט-ען

אין וויען איז לעצטענס אָרגאַניזירט אַ מערק-ווירטער סאָציאַליסטישער קאָנגרעס. דאָס איז געדווען אַ קאָנגרעס פון פּרומע קאָטאָלישע גלחים, וועלכע זענען געוואָרען סאָציאַליסטען און האָבען זיך אָנגעשלאָסען אַן דער סאָציאַלידע-מאָקאָרישער פּאַרטיי.

דער פּיהרער פון די ראָזונע סאָציאַליסטישע גלחים אין עסטרייך איז דער פּעריהמסער געלערנער מער גלח ד"ר יאָהאַנעס אדער, וועלכער איז ווער פּאָפּולער און בעליבט ביי וויענער פּאָלקס-מאָסען. דער גלח אדער איז אַ מאַן פון אַ יאָהר עטליכע און פּופּציג, שלאַנק און הויך ווי אַ סאָכע מיט אַנימאטאָרע-אָנשטען איינערלעך געוויס און לאַנד גע האַרלאָקען. וואָס פּאָלען איהם ביז די אָקס לען. ער טראַגט נישט קיין הויט אויפ'ן קאפּ נישט ווערער און נישט ווייטער. אַנשטאָט שיד טראַגט ער אַוועלכע פּאַנטאָפּעל, וואָס בערעקען וויינע בלוזע פּיס. ער טראַגט אַ לאַנגע גלחשע שוויצער, וועלכע איז פּערגאָרעלט מיט אַ פּראָסטען דיקען שטריק. ד"ר אדער, וועלכער איז אַ בעקאנטער געדענטער און האָט געשריבען פיל רעליגיעז-פּאָפּולישע ביכער, איז איינער פון די וואָנערפאַר-סטע פּאָלקס-רעדנער. אַז ד"ר אדער האַלט אַ זעכער פאַר די וויינער פּאָלקס-מאָסען, איז דאָס אַ פּאַסירונג, מיט וועלכער נאָנץ וויען קאָכט זיך וואָנער-לאַנג. ער פּערגעמט אַ הויכען פּאַסטען אַלס קאָטאָלישער גלח און זיין פּאַפּולאָריטעט און בער-ליכטיקייט ביי די פּאָלקס-מאָסען געהט. זיך דער-פון, וואָס ער פיהרט אַ גרויסען און גערעכטען קאָפּ גענען די פּינסטערע קאָטאָלישע גלחים מיט דעם רעאָקציאָנערען עסטרייכישען פּרעמיער-מיניס-טער דעם גלח ד"ר וויפּעל אַן דער שפּין.

דער גלח ד"ר וויפּעל, איז דאָס יענער קאָן, וועלכער האָט אין יאָהר 1927, ביים וויענער אַר-בייטער-אויפּשטאַנד געגעבען דעם בעפעל די פאַ-ליציאָנטען און סאָלאַטען צו שויען אין די דער-מאָנסטריגענדע אַרבייטער-מאָסען און ער האָט דאָס פּעראַוואַכט די בלוז-פאַר און די וויענער מאַסען וואָס עס ווענען געפאַלען הונדערט אַרבייטער שוים און מער ווי טויזנטער פּערוואָנערטע. ער איז דאָס רעוועלבער גלח וויפּעל, וועלכער האָט רעמאָלט בעוועלען דעם יוסטיץ-מיניסטער און די ריכטער

ווי היינט אַ גאָנצען מעדעלע טויענער וויער, אַנדערש איז עס געווען אַמאָל ווען אויף אַרבייט-בעקומען זיך פון געהעט האָט מען געמוזט האָבען אַ ספּעציעלע ערלויבניש. מיט איין זאָך איז די געהעט ענדליך ווי אַמאָל — מיט דער ענגשאַפט און שמוץ, וואָס הערשט אין די הייזער און ענגע-געסלעך. די גרויסע עלעקטרישע לאַמפּ, וואָס בער-לויכט ביינאָכט דעם מויער פון אַמאָליגען געהעט און אַ קאָנטראַסט צו דער פּינסטערניש, וואָס הערשט אויף דער צווייטער ווייט טויער.

די לובלינער יודישע קהלה איז געגרינדעט געוואָרען אין יאָהר 1366, ד. ה. מיט לערך 50 יאָר נאָכדעם, ווי די וויענער האָבען זיך אָנגעהויבען בעוועגען אין דער ראָזונער שטאַט. די ערשטע ישיבה אין לובלין און אין גאָנץ פּוילען איז געגרינדעט געוואָרען אין יאָהר 1567 דורך אַ ספּעציעלען רעספּיקט פון קעניג וויטאָווא, צו דער ראָזונער ישיבה האָבען רעמאָלט געצויגען חלמירס נישט בלויז פון אַלע פּוילישע מדינות נאָך אויך פון אַנדערע אייראָפּעאישע לענדער.

דאָס היינטיגע קהלה-הויף, וואָס עס געפינט זיך די קהלה-פּערזאָנלעכקייט, איז אַמאָל געווען דאָס אייגענטום פון די פּוילישע מלכים און האָט זיך געפּונען אויסער דעם חוזה-המלכה, וואָס אַז יאָר איז ערלויבט געווען שטעלען זיין פּוס. היינט-צו-טאָג צעהלט לובלין אַ יודישע בער-בעלקערונג פון לערך 45,000 נפּשות, ווי עס איז דער מאַטעריעלער צושטאַנד פון דער ראָזונער קהלה בעווייזט זיך פאַקט, וואָס לערך 15,000 נפּשות, ד. ה. איין דריטעל פון דער בעפעלקערונג מוז אָנקומען צו עפענטליכע שטיצע — אַ מורא-דיגע ציפּער, וואָס שפּעטעלט אַפּ דעם חוזה פון גלות פון פּוילישען יודענטום.

לובלין פּערמאָנענט אויך ווייניגערנישע הייזער, וואָס הורה גרוולה ווענען פּמקום אחר. צו איינעם פון די לעצטע דאָרף פּערעכענט ווערען דאָס הויף פון די אייכענבוים, דעם פּונאָטאָר פון דעם גרויס-טען פּלאַץ, וואָס דער ישיבה-בנין איז אויסגעשטעלט געוואָרען. ווענען דער פּרוי פון דעם גרובן ה' אייכענבוים האָט הרב שאַפּיראָ איבערגעגעבען אַני-אינטערעסאַנטע עפּיאָר.

נאָכדעם זיין פּלאַץ פאַר דער ישיבה, האָט זיך פּרוי געבען זיין פּלאַץ געווענערט צו הרב שאַפּיראָ, אַז וי וויל פיי איהם אַפּאָלעטען אַ ריזיגורע מיט איהר מאָן, דעם רב האָט די מעשה נישט געשעקט, טראַכטענדיג, אַז מסתם איז זי נישט מסכים אויף (ווייטער זעה 8-טע ווייט)

דער קאָנגרעס איז ערעפּענט געוואָרען אין אַרבייטער-הויף פון מאָניסטראַט אין פּיסען וויענער קאָארטאָל. די גאָנצע גאס איז געווען בעצירט מיט רויטע פּאָהנען. דער זאָל פון קאָנגרעס איז אויך געווען בעצירט מיט פּערשידענע סאָציאַליסטישע אויפּשריפטען.

עס ווענען געקומען דעלעגאטען נישט נאָך פון עסטרייך, נאָך אויך פון דייטשלאַנד, פון האַלאַנד, פון בעלגיע, און נאָך פון אַנדערע לענדער. בלויז גלחים. דער גלח ד"ר פּליגלער שטעלט זיך אויף דער פּיהנע סט אַ קלונג מיט'ן גלעקעל און הויפט אַן: „געזעסען! אין נאָכען פון די רעליגיעזע סאָ-ציאַליסטען ערעפּען איך דעם קאָנגרעס.“ די גלחים-דעלעגאטען אין גאָנצען זאָל הויבען זיך אויף פון די פּלעצער און ווערען שוואַרצע וויד-פיצעס און פּאָנען מיט בענייסטערטע שטימען צו ווינען סאָציאַליסטישע לידער אין דייטשער שפּראַך. נאָכ'ן אָפּונגען די לידער ווענען זיך די גלחים ווי דער אַז ווייטער פלעצער און גענאָסע ווילעלם עלענפּאָנען (ער איז גראַד אַ יוד) „איינער פון די גרעסטע סאָציאַליסטישע-פּיהרער פון וויען און רעפּוטיטער צום פאַרלאַמענט, בעגרייכט דעם קאָנ-גרעס און נאָכען פון דער עסטרייכישער סאָציאַל-רעמאָקראַטישער פּאַרטיי. עלענפּאָנען ערקלערט, אַז דער פאַקט, וואָס די פּרומע גלחים ווענען צוגעשטאָ-נען צו ווער סאָציאַלידע-מאָקאָרישער פּאַרטיי, איז (ווייטער זעה 8-טע ווייט)

כעטיש-באקטעריאלאגישע
לאבאראטאריע
מאגיסטער נ. שאץ
פערמיקאווער 37, 2. שט. פּראָגע.
נומערירט פון קעל, אויך, לייכט א. ז. ה.
אורז-אנאליז - 4 ז.

אהז א שיער גריפע-קראנקע.
די הולאת הערשט אויף א שטארקע אופן.

גליק א פערזענלעכע שטייג. זייערען. כאראקטער?
נישט קוקענדיג דערויף, וואס עס זענען קראנק
זעהר פיל מענטשן-טראגט מען די קרענק גאנץ
לייכט איבער, אייניגע אפילו אויף די פיס. הי-
סענדיגע, ניסענדיגע, פערקאטערטע זענען אפמאך
שוין מיט דער גריפע אונגעשטעקט, און מען דארף
זיין פארווייט, כדי נישט צו פערשפרייטען די
קרענק ווייטער.

בעת דער גריפע איז כאראקטעריסטיש נאך
דער פרט, אז די הויכע טעמפעראטור טרעט אפ
אויף א טאג צוויי, און נאכדעם קעהרט זי צוריק.
מען דארף צוליב דעם אויך זיין פארווייט נישט
ארויס פאר דער צייט פון בעט.

נאך דער גריפע פיהלט מען זיך שטארק אפ-
געשוואכט, מען דארף דעריבער זעהר אכטונג גע-
בען אויף זיך, זיך ווארען אנטון, גוט עסען, זיך
אויסהיטען ביי פלוצימדיגע ענדערונגען פון טעמ-
פעראטור, אפהיטען פון פערקיהלונגען א. ד. ג.

גאנצע פון די דאקטוירים איז אפצוהיטען פון
קאמפליקאציעס, וועלכע זענען אפמאך שווערער
פון דער קרענק, און אפהיטען די טעטיגקייט פון
הארץ.

די פראקטיק האט בעוויזען, אז ווער עס האט
שוין איינמאל געקראנקט אויף גריפע, איז פאר-
צווייטען מאל ווי אפגעהיטען, און ווער עס איז
אין 1918 דורכגעגאנגען די הישפאנקע איז איצט
בעפרייט פון דער גריפע, דאס איז א סימן, אז אין
דעם בלוט פון די קראנקע שאפט זיך בעשיצונגס-
באצילען, וועלכע דערלאזען נישט צו קיין צוויי-
טער אינספעקציע. אויף דעם גרונד האט מען א-
געהויבען, ווי ביי פאקען, אנטווענדען גענען
גריפע אימפונגען פון אונז מיט סערום, וועלכער
מען נעהמט פון די גריפע קראנקע.

סערום פון איין גריפע-קראנקע קען קלעקען
אויף 20 אימפונגען. גענוי איז אבער נאך אויך
נישט אויסגעפארשט די ווירקונג פון די אימפונגען.
די איצטיגע גריפע-פערזענלעכע טראגט צום

די גריפע פערזענלעכע אין לאדז איז פולען
ברען. עס איז כמעט נישטא קיין משפחה, וואו
עס זאלען נישט זיין עטליכע קראנקע. די דאק-
טוירים, סיי די פריואטע סיי פון קראנקען-קאסע
זענען נישט ברוח צו ערטיילען די נויטיגע הייל-
קענען נישט אונעמען די פיל ווייטען אויף וועל-
כע זיי זענען איינגעלאדען צו קראנקע.

די קראנקען-קאסע האט געלאזט אין שטאט
נאך עטליכע פאגאטאוויע-קארעקטעס, און אויך די
זענען צו וועניג. די קאסע-אפטיקען זענען אויך
געצוואונגען אפצושליסן נאך די רעצעפטען אין
פריואטע אפטיקען.

די גריפע איז אונגעשטעקטע קרענק, און
מען דארף זיין פארווייט ביים ארומגעהן ארום א
גריפע-קראנקען. וועגען דער פערזענלעכע אללין איז
נאך די מעדיצין איצט אונגעטויג, ווייל די בא-
צילען פון גריפע זענען נאך נישט ענטדעקט. עס
איז נאך דערווייט נישט פארשן קיין ריכטיגע
רפואה גענען דער דאזיגער קרענק אויך די אויפ-
האלטען.

20
זונטאג
7.37
זון-אויסגאנג
3.56
זון-אונטערגאנג
שבת תרפ"ט

א יחרות אויף הויהלען
מחמת עס איז קאלט -
איז דער קונה שולדיג...

(ב) צוליב די שנייען און פרעסט, וועלכע
פערשווערען דעם צופאך פון קוהלען, האבען
זיך אייניגע הירטאווניקעס קוהלען-הענדלער גע-
ווענדעט צום שטעטישען סטארקסטווע, מען זאל
זיי ערלויבען צו העכערען דעם פרייז פון קוהלען
דער סטארקסטווע האט געענטפערט, אז די שטאט
איז גענוג בעזארגט מיט קוהלען און עס איז
נישט ערלויבט אויסצונעמען די סטארקסטווע פון רי-
שלעכטע וועגען, כדי צו געהען ליכטע-פרייען.
נישט קוקענדיג אויף דעם פערבאט, נעהמען
אייניגע הירט-פירמעס דאך העכערע פרייען ווי
ס'איז בעשטימט זייט'ן צענגק - 580 פאר א
קערץ קוהלען און צושטעלען. די פליה-קאנטראל-
קאמיטעט האט פעסטגעשטעלט עטליכע פאלען,
ווען די פירמעס האבען גענומען צו 6.10 א קערץ.
דער אינהאבער פון דער פירמע אויף קלינסקא
גאט 70 איז שוין צוגעצויגען געווארען צו פער-
אנטווארטליכקייט, און דארף בעצאלען איבער -
5000 זלאטעס שטראף, אדער אפזיצען א חודש
ארעסט.

15000 זלאטעס אונטערשטי-
צונג פאר ארבייטסלאזע.

(ב) דער ארבייטסלאזער פאנד האט בעקומען
א ידיעה, אז דאס מיניסטעריום פון ארבייט און
געזעלשאפטליכער שוץ האט אסיגנירט 15,000
זלאטעס אויף אונטערשטיצונג פאר ארבייטסלאזע
אינטעלעקטועלע, די אויסצאהלונג פון דער אונ-
טערשטיצונג, וועט זיך אנהויבען דעם 24 יאנואר.
דעקלעמאציעס וועלען אונטערגענומען ווערען ביז'ן 28-
טען. די ארבייטסלאזע אינטעלעקטועלע דארפן
זיך מעלדען מיט די געהעריגע דאקומענטען אין
לאקאל פון דעם מלוכה'שען ארבייט פערמיטלונגס-
אמט אויף רוג קליינסקי און נארוסאוו'שען יאטען.

אפטיילען
היינטיגע נאכט-דייטערען.
(2) עפשיין (פערסאנעל 225) מ. באר-
שאנסקי (פערסאנעל 95) מ. ראזענבלום (צי-
בעל גאס 12) גארדיין (וויסנדיג 54) י. קאפ-
דאויסקי (נארוסאוו'שען 5).

געשאסען און שווער-פערוואונג-
דעם זיין קאנקורענט

(2) צווישען צוויי אינהאבער פון טאקסאקעס,
דעם 28 יעהריגען סטאניסלאוו מאטילסקי וויי-
בער ג 20) און 28 יעהריגען בראניסלאוו קמיצק
(געזעצטער שטאט 23) איז אויסגעבראכען א סכסוך
צוליב קאנקורענץ-טעמים.
אין א געוויסען מאמענט האט מאטילסקי
דערלאנגט קמיצק'ן א פאסט, קמיצק האט ארויס-
געקאפט א רעוואלוציער און אויסגעשאסען אין מא-
טילסקי'ן און איהם ערנסט פערוואונדעט.
אויף די רעוואלוציער-שאסען איז אונגעלאפען
פאליציי, וועלכע האט קמיצק'ן ארעסטירט. צום
פערוואונדעטען מאטילסקי האט מען ארויסגערופען
פאגאטאוויע, וועלכע האט איהם ערטיילט די ער-
שטע הילף און אין א שווערען צושטאנד אפגע-
פיהרט, לויט זיין אייגענעם פערלאנג אהיים.

א פאבריק-שרפה

(ו) געכטען איז אויסגעבראכען א שרפה אין
דער וועבעריי פון דער פירמע ה. גלאזער (פיעט-
ריקאווער 108).
די ארויסגערופענע צווייטע מיידלעכע-ער-אפ-
טיילונג האט אין משך פון א האלבער שעה דאס
פיהרע ליקוידירט.
די סיבה פון דער שרפה איז געווען א הייס-
אונטערהיטער אוועק פון וועלכען עס האט זיך
אונגעכאפט דער גאנץ.

די ביטעס וועגען מיליטער-אדראטשעניעס
פאר דער שול-יוגענד.

פון 1 אדער 2 מדרגה, א בעשייניגונג פון דער
שול-מאכט וועגען דעם אין וועלכען קלאס דער
שילער לערנט אין די סיבות, פארוואס ער האט
נישט פערענדיגט זיין למוד (קראנקהייט, פאמיליע-
סיבות, די מיינונג פון דער שול-מאכט וועגען דער
פעהליקייט פונ'ם שילער, און ווען ער וועט פער-
ענדיגען זיין שטודיום).

אקאדעמיקער פון די יאהרגען 1902, 1903,
1904 און פאר די שילער פון מיטעל שולען פון
די יאהרגען 1905, 1906 און 1907.
די ביטעס דארפן אפגעגעבען ווערען אין
פ.א.א.
מ'דארף בייליגען א בעשייניגונג פון א'א-
טיילונג פון מיליטערישער צוגרייטונג, א צייגניש

(-) ווי מיר ווערען געוואר, ענדיגט זיך
דער טערמין אפצוגעבען ביטעס וועגען. אדרא-
טשעניעס" אין מיליטער פאר אקאדעמיקער-דעם
1 יוני, און פאר שילער פון מיטעל-שולען - העכ-
סטענס 6 וואכען פאר'ן טערמין פון איינצהען אין
מיליטער.
אדראטשעניעס וועלען געגעבען ווערען פאר

פראצעדור פון אנטעלדן פערלויבענע מיליטער-דאקומענטען

ליקאט, און ביילעגען א בעשייניגונג פון פאליציי-
קאמיסאריאט, אז דער פעטענט האט געמאלדען
וועגען פערלויבען דעם דאקומענט אין די ציי-
טונגען, וואו ס'זענען געווען געדרוקט די א'א-
טען וועגען פערלויבען דעם דאקומענט.
אלע אנדערע ביטעס וועלען נישט בעטראכט
ווערען.

דעם דארף מען אפגעבען א'א-אנאנס אין א-מט-
בלאט פון דער וואוועאדוואטווע, אין "מאניטאר-
פאליטיק" און אין איינער פון די צייטונגען, וואס
ערשיינען אין דער וואוועאדוואטווע.
נאכדעם דארף מען אונטערגען א ביטע צום
ענטשפראכענען א'אט וועגען ארויסגעבען א דא-
קומענט.

(-) די מיליטעריש-פאליצייאישע אפטיילונג
ביים מאניטארט טיילט מיט, אז אונטערגענומען
וועגען פערלויבענע מיליטער-דאקומענטען (בעשיי-
ניגונגען פון דער פאבאר-קאמיטעט, וועגען מילי-
טעריש-ביכלעך א.א.וו.) דארף מען מאכען אין די
ענטשפראכענע פאליציי קאמיסאריאטען. א הויך

די טעקסטיל-אונזעס און די "וויזעווער מאניפאקטור".

דער טעקסטיל-פערראין בעשלאסען צוזאמענצורופען
א'א-אלגעמיינע פערזאמלונג פון אלע ארבייטער, פרי-
צו בעהאלדען די מיטלען צו קעמפען פאר איי-
האלטען די ארבייטס-לויטען.

לאדז מיט א'א-קלאגע, אז די "וויזעווער מאנ-
פאקטור" וויל נישט ערפילען די גערעכטע פארענד-
גען פון די ארבייטער.
אזוי ווי די רירעקציע פון "וויזעווער מאנ-
פאקטור" רייסט אויך ווייטער די לויטען, האט

(ו) ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, האבען
די ארבייטער פון די טעקסטיל-פערראינען אונטערגענומען
א רעוואלוציע ארויסצושליסן א רעלעגאציע צום
ארבייטס-אינספעקטאר מיט א בקשה, ער זאל אנ-
געהמען געהעריגע שריט, כדי די רירעקציע פון
"וויזעווער מאניפאקטור" זאל אויסצאהלען די אר-
בייטער, וועלכע זי האט בשעת אפגעוואגט פון דער
ארבייט, צוויי וואכען ענטשעריגונג אדער זי ערלוי-
בען די צוויי וואכען אפצווארפן.

דער אינספעקטאר האט זיך געווענדעט וועגען
דעם צו דער רירעקציע פון "וויזעווער מאניפאק-
טור", און די רירעקציע האט ווידער אפמאל אפגע-
וואגט אויסצאהלען פאר די 2 וואכען.
אין צוזאמענהאנג דערמיט האט זיך דער טעק-
סטיל-פערראין געווענדעט אין ארבייטס-דעריכט אין

מאניסטראט קלייבט זיך אויסצוקויפען די
שחט-הייזער.

ווערען געשחטן אנטשטאט די פאראייניגטע הענגע
250 שטיק - 800 טענליך.
דעריבער קענען נישט אפגעהיט ווערען די
נויטיגע סאניטארע פערזאנלעכע, און דאס שחט-
הויז מוז פערברייטערט ווערען, די איצטיגע קאנצעס-
יאנערען וועלען עס נאכטירליך נישט פון.

(-) דאס שטעטישע שחט-הויז, וואס איז
אויסגעבויט געווארען אין יאהר 1901, איז געווען
אויסגעריכטעט, לויט די דאמאלסטיגע פערזענליכע
אויף א בעפעלקערונג פון 240,000 פ. איצט

פיליהארמאניע-וואל
20 נארוסאוו'שע 20

גראנדיעזער קאנצערט
פון די בעריהמטע זאמלער, פערשפרייטער און אונ-
פערגלייכליכע אויספיהרער פון יודישען פאלקס-ליד
זמרה זעריגפערד
און מ. קיפניס
אין ווער נייעם פראגראם געהען צוריק פון די אריגינעלסטע הארציגע יודישע לידער:
ראמאנטישע, לירישע, ביבלישע, חסידישע, רעליגיעזע, גאסען-לידער,
פאמיליען-לידער, כאראקטער-לידער, פאלקס-פאראדיען און פאלקס-וויי-
פון פערשידענעם אינהאלט און כאראקטער.
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פיליהארמאניע-וואל.

ער האט א ווייב מיט קינדער נאר זיין פרנסה איז תנאים שרייבען מיט מידלעך.

א דאנס-בריי פון בילדונגס-מיניסטער.

דער בילדונגס-מיניסטער, שוויטאסקי האט צוגעשיקט צום היגען שטאט-ראט א בריי, אין וועלכען ער דאנקט איהם פאר'ן בעשלוס צו אסיני-נירען 200.000 זל. אויף א בורסע פאר די שווייטער פון דער מלוכה'שער טעקסטיל-שול אין לאדז. די דאזיגע בורסע ווערט געצויגן, כדי צו בעהערן דעם 10-יעהריגען יוביליי פון פוילענס-אונגעהענגיקייט.

א קאנפערענץ וועגן די האנדעלס-שעה.

דאנערשטאג דעם 24. ה.ה. 6 אין אונדזערעם אויף קינסיקי 152 פארקומען א קאנפערענץ פון פארשטעלער פון דער מאכט מיט די פערטער-טער פון די סארישע ארגאניזאציעס און פראפע-סיאנעלע פארטייגן וועגן פאסטשטעלען די האנדעלס-שעה אין געוועלכער און אונדזערעם מיטלע, ווארטש געשטעלט, בעקרייען, קאוויאר-ניס, וויין-געשטעלט, פרייז-אונטערשטעלען, פאסט-גרעניס א.א.וו.

א פערזאנלונג פון פאבריקס-דעלעגאטען.

(ב) אין לאקאל פון די קריסטליכע פראפע-סיאנעלע פארטייגן איז פארגעקומען א פערזאנלונג פון די פאבריקס-דעלעגאטען. בעת דער דיסקוסיע האט מען זיך ארויסגע-זאגט דערפאר, אז מען דארף זיך ברייטען צו א נייער עקאנאמישער קאפיטל. די פערזאנלונג פון פערזאנלונג איז בעפאלעכעניגט געווארען אויסצופאר-שען די קאניקטור, און אין א פאסטענדען מאמענט, צוזאמען מיט די איבריגע פארטייגן אונטערצו-נעמען א קאפיטל וועגן רעוויזיען דעם צענטיק אין וועגן אפיציעלער אנערקענונג פון די פאבריקס-דעלעגאטען.

מחמת שלעכטע געשעפטען בעגאנגען זעלבסטמארד אויפ'ן קבר פון פאטער.

פרייטאג, ארום 4 א זייער נאכמיטאג איז אויפ'ן קריסטליכען צענטראל, אויפ'ן קבר פון זיין פערשטארבענעם פאטער בעגאנגען זעלבסט-מארד דער 41-יעהריגער סטאניסלאו סיוטא, אינ-האבער פון א שווייגער אויף פערטקאווער 92. די סיבה פון זעלבסטמארד זאל זיין גע-שעפליכע פערלענעהייטען.

אברהם קריגער ז"ל

נעכטען איז אין לאדז געשטארבען, אין על-טער פון 77 יאהר דער אנגעזעהנער זינגער אברהם קריגער, דער פערשטארבענער איז געווען אן אנגעזעהנער סוחר, פרומער ייד און גוט-הא-ציגער מענטש, וואס האט זיך פיל אפגעגעבען מיט צדקה און מעשים טובים. זיין טאטע האט ארויסגע-רופען אן אויפריכטיגען טויטער אין די קרייזען וואס האבען איהם געקענט. ת.נ.צ.ב.ה.

פאטאגראפירט אייד ניר
איז קונסט פאטאגראפישע אנטשאלט
"Parisien"
69 BRZEZIŃSKA 69
וואו עס ווערען אויסגע-פערטיגט די שטעט און אונדזערעם פארטייגן מיט די נייעסטע פאסט-טעכניק.
פינקטליך! / רעיעל! / ביליג!
צופארה מיטן סטאנדינג נומער 1.

רען דער צווייטער פאך פון וועלכען ער איז זיין מפרנס, איז ערשט נישט לאנג איז אים קאנפארטל פערסען געווארען.

ער איז נישט טויט, נישט לעבעדיג אהעקע-לאפען קיין יענע, נעלאפען, כדי נישט צו פער-שעפטיגען, נישט צו דערלאזען צו א נייעם אומד-גליק. ער איז אנגעקומען צו דער צייט, נאך פאר די תנאים, און האט פאלד וועגען זיין ענטשעקונג דערפאלגט דעם פאטער און דער שוועסטער.

יענע זענען איבעראשט געווארען און זענען פאלד צוגעטרעטען צום "חתובח" ער איז נישט נאכפאל געווארען און זיך מודה געווען, אז ער האט מאכען אין לאדז א פרוי מיט צוויי קינדער, נאך ער איז פערלויבט איהם איהם געווען אפ-טוען די פרוי און מיט איהר, מיט'ן מידעל חתונה האבען, די פאר הונדערט זל, וואס ער האט גע-נומען האט ער נישט.

איהם וויסען טוטעל, דערווייל, איז אונזער חכמים פערשטאנען. דאס מידעל איז איהר און דעם נאכפאל ער איבערגעגעבען דעם אויספארשונג-פאטער.

ענדע פאריגען יאהר איז דער פראצעס פאר-געקומען אין געריכט. דאס געריכט האט צוגע-פסקענעט צו בעהעלדען 200 זל. און 3 חדשים טורמע.

פלאט איז געפליבען אונטערוועגן און האט אן געגעבען אן אפגעלאפען. נעכטען איז דער אפגעלאפען פראצעס פאר-געקומען אין הונדע קרייזער, און דאס געריכט האט בעשטעטיגט דעם ערשטען אנטשיל. אזוי ווי פלאט האט נישט אריינגעטראגען קיין 500 זל. קויפט אים ער אויפ'ן ארט ארעסטירט געווארען איהם וועט ער אפגייע איהר, און וועט אפער-שון פערזאנען א אנהענגע צו זייער ליכטע פרנסה.

א דעלעגאציע פון יודישע שוויטער-צעך.

פאסטענען אויפ'ן יאר 1927 — שטעלט אן א שווערער לאגע א נרויסע מאכט יודישע האנדלער-קער, און נעסליך: לויט די עקאנאמישע פאנאנץ פארשטייען האבען דאסערקער, וועלכע הא-בען געראט נישט געוועלען נישט געדארפט אויס-קויפען קיין אינדוסטריעלע פראדוקטען. פאר 80 פראצענט פון די יודישע האנדלער-קער נישט קיין מעגליכקייט אויסצוקויפען די גע-הערטע האנדלערקערקארטעס, און דערפאר — נישט קיין מעגליכקייט צוגעקומען לערנדיגעלעך. נאך דער ערקלערונג פון דעם וועגערער-רענט פאטאליק, אז דער שטעטישער אינדוסטריע-אמט מוז זיך האלטען לויט די פארשטייערע גע-זען, האבען די פארשטעלער פון שוויטער-צעך גע-בעטען, מען זאל צו אפערירען א קאנפערענץ פון די יודישע האנדלערקער-ארגאניזאציעס, כדי אלזוי-טוג אויסצוקלערען די אויסגעשטאפעטע לאגע, און ווי אזוי צו הילף צוקומען די שוויטער-האנדלערקער-קער קאנפערענץ דארף פארקומען די וואך.

Dr. med. I. WAJNBERG
CEGIELNIANA 47, tel. 26-02
איבערליכע קרונקעייטען. ספעציעל פאר לונגען-און הארץ-קראנקעייטען, בעשטראהלונגען און קונסטליכע בערג-זון. אין דערהיים פון 3-5 נאכמיטאג.

קינמאל נישט די הערשאפט פון אונגעזעהענע מענטשען, וואס די הערשאפט פון איין מענטש איבער-אנדרען און פון חסיד בעגרינגען אויף דער ביי-זער מאכט פון געוואלד און אונטערדריקונג.

דאן האט זיך ארע געערט וועגען דער רע-אקציענער פאליטיק פון דעם עסטרייכישען פער-מערמיניסטער דעם נלח ד"ר וויפל, און דער נלח ד"ר אדע האט זיך בעהיט אן אן איהר ווע-געווינען, אז די קאטאלישע קירכע איז אן איהר ווע-זען נישט פאלקספריינדליך, נאך אז איינפאלגע-שטעהער פון דער קירכע האבען זיך פערבראנען מיט די הערשענער קלאסען אום די גלויבנע פאלקס-מאסען צו האלטען אין פינטערניש און אן אונטער-טעניקייט. אזעלכע פארשטעהער פון דער קירכע ווי דער פריסטער ד"ר וויפל איז — רופט אים דער נלח אדע. — איז נישט קיין זינגער פון נאט, וועמענס געפאס עס איז גאנצע און ליב-שאפט, נאך דער דינער פון דעם עגל הוהב, דעם גאלדענעם קאלב, דער דינער פון דעם נאט מא-מאן, וועלכען מיר אלע רעליגיעזע סאציאליסטען פון אלע פעלקער בעקעמפן מיט דעם נאכפאל-פייער פון אונזערע גלויבנע נשמות!

דער קאנגרעס פון די סאציאליסטישע נלחים האט געזייערט ד"ר מען. עס זענען אנגענומען געווארען וויכטיגע בעשלוסען צו פערשטארקען דעם קאמף געגען קאפיטאליזם, עס זענען אויך אפגע-האלטען געווארען א רייה פון מאסען-מיטינגען פון רעליגיעזע סאציאליסטען ביי וועלכע פיל פראמי-נענטע ווענער סאציאליסטער-פיהרער, ווי אסטא-פויער, ווילעלם עלעפאנען, קארל אלזא, אסטא-ווערעל און אנדערע האבען געוואלטען רעדעס.

מ-ה.

פלוס אין שטוב, מ'האט זיך א פאר מאל געטראפען מיט אונזער דעם צווייטען געפאלען געווארען און מ'האט בעשלאסען תנאים צו שרייבען. דאס מידעל האט דעם חתן פערפערטען א הייס צו די עלטערע. פלאט איז געקומען קיין יענע און דער פאטער האט מסכים געווען אויפ'ן שידוך. פלאט האט מען פערשפראכען א פאר הונדערט דאלאר ניר אן אויף שפערצואכטע זענען בעשטימט געווארען די תנאים.

מיט א פאר מען פריהער איז פלאט געקומען צו דעם מידעל און האט פערטרויט א סוד, אז ער האט עפעס צו מאכען א געלענענער געשעפט און דארף דערויף האבען שוין פאלד א פאר הונ-דערט זל. דאס מידעל האט איהם געווייזט אן האט איהם די געפארטעט געלד געגעבען א קאנפא-אויף דעם ניר. פרייטאג זענען חתונה געווען פאר דעם קיין יענע אויף שבת, און שבת צונאכט האבען שוין געוואלט פארקומען די תנאים.

דער היינער ברודער איז אויף די תנאים נישט געפארהען אבער ער האט דערפאלגט פאר זיין פליכט דא דערווייל זיך צו דערווייטע ווער מיט זיין צוקונפטיגער שוואגער, זיין פאך-קאלענע הערש-פלאט.

האט ער זיך אנגעהויבען נאכצופרענען. פלאט האט געזאגט, אז ער איז אן אינאיינאמען מענטש און ער האט נאך א ברודער אין אויסלאנד. ער האט זיך אבער דערוואוסט, אז פלאט האט א ברודער אויף פולנאנצא נאט. און איהם די וואך געווארען קשה און ער האט אנגעהויבען ווייטער נאכפארשען די אויספארשונג האט געווייזט דעם נאכפאל-שפאנדיגען טאג און ווען דער ברודער איז דערווא-גען צום סוף פון דער אויספארשונג איז איהם גע-ווארען פינטער פאר די אייגענע. ער האט זיך דערוואוסט נישט מער און נישט וועגער, אז הערש פלאט האט שוין א פרוי מיט צוויי קינדער, האט שוין מיט עטליכע אנדערע מידלעך געשרי-בען תנאים און, אז "שרייבען תנאים" איז געווא-רען.

מערקואם געמאכט דערויף, אז דער נייער געווען זענען דעם, אז די האנדלערקער מוען צושטעלען ציגלישע וועגען די פריהער זעלבסטמערדיגע גע-פירטע ווארשטאפען, און אויסגעוויפט אינדוסטרי-עלעמענטען.

אדרת
זאכאריא 43
מאסקאדאר
יודישער מאטער-מאטער
לייטונג: מ. בראדעוואן
היינט-2 פארשטעלונגען:
אנהייב 7:45 (פאפולערע פרייזען)
און 10 א זייער צווענד
(1) פראגא. (2) דער דייטש. (3) פשוף. (4) שאלות און תשובות. (5) דער יודישער גולן. (6) שרעטלעך. (7) א מויד א צימעס. (8) א קרבן פון קארנאוועל. (9) ווייסער מאסקאדאר.
טעקסטען פון שלום עליכם, מ. בראדעוואן און י. אפערשטאנעק. — מוזיק-קאמפ: דוד בייגעלמאן. קאמפ: י. ריינגאלד. קאסטדעקאר: ד. מאטוס און ש. בלום.
די קאסט איז אפגען טעגליך פון 6 זון, שבת פון 1.30 ביז 5 נאכט. אין פון 7 אונדזער.

קאנגרעס פון סאציאליסטישע גלחים.

אנשיאונג. ער האט בעוויזען מיט פסקים פון דער תורה און מיט פסקים פון בריהההש און די מעשההש האט חסיד געשטרעבט יא וואינקען, צו פרייען, צו פרייען און צו ברודערליכע ליב-שאפט פון איין מענטש צום אנדערע. וואהבהה לרעך כבוד. איז געווען די אנשיאונג פון די אלע יודישע חכמים און נביאים און אויך די פילאזאפיע פון די אלטע גריכען. פון סאקראטעס און ווינע-הלמיס, האט געלערענט וועלכע מעשההש-אידעאלען פון ליב און אייניקייט, דאן האט ד"ר אדע דערמאנט, אז דער בעגרינגער פון קריסטע-ניס, יעזוס, און ווינע הלמיס, די ערשטע ווער-קריסטע, וועלכע מען האט אויך געווען, "אבינאם" זענען געווען זעלבסט-מארדע, וועלכע האבען געפירט א קאמף געגען די ראסאליסטישע קאפיטאליסטען און סיראנישע הערשער און וועגען געווען די ער-שטע ארגאניזאטארס פון די ראסאליסטישע שקלא-פען און ארבייטער און וועלכע זענען די ראסאליס-גע הערשענער קלאסען פאר ווייטער סאציאליזם פערפוינטע געווארען. מיר וועהן, אלזא, וואס דער נלח ד"ר אדע, און דער אויפשטאנד פון די אונזער-הריקטע קלאסען זענען ווערע אונטערדריקער, איז דעמאלט געפיהרט געווארען פון אידעאליסטען, וועל-כע האבען געווייזט אן נאט, און אז דער נלח ווע-האט קינמאל נישט געשטערט צו קעמפן פאר פרייהייט און מעגלעכקייט. נאכ'ן און געגענטליך בעהיטען דער נלח אדע מיט א פעסטער שטיי-דע וויקליך רעליגיעזער מענטש אנערקענט נאך די הערשאפט פון א העכערער נעסליכער סאטא און

אויף ראקטישער 51 וואוינט א שניידער מיטן נאמען הערש פלאט. פלאט, א אינגערמאן פון א יאהר 33 איז געווען א נוסער פערדינער, אבער ווען ער פלעגט ווערען פויל, פלעגט ער אנהויבען זוכען נייע פערדינסטען ליכטערע, ווי ארבייטען ביי דער גרימאשין און ס'איז איהם איינגעפאלען, אז תנאים שרייבען מיט מידלעך און נעהמען ביי זי דערווייל א קאנפא אופ'ן ניר און אויך א פרנסה, וואס לייגט זיך אויפ'ן שכל, און ער האט אנגעהויבען צו "פערדינען" און וויין נייעס פאר.

אין יענע וואוינט א יוד א פאטער פון עטליכע קינדער, לעבט א שווער לעבען, שלאגט זיך קוים אים פרנסה. דער עלטערער וואך, א שניידער, האט זיך שוין ארויסגעשלאגען אויפ'ן וועג, איז געווארען א מענטש פאר זיך א שניידער אין לאדז, וואו ער וואוינט אויף דער פוילישער נאט און אן אייגענער דירה און פערדינט זיין "שווער שטיקעל ברויט".

דער יענערער יוד האט אויך א נאכטער אן-ערואקסען מידעל, וואס קען אים מידעל דערלע-בען אין א קליין שטעטל? און געפליבען פאסטען פאלס, אז דאס מידעל, זאל זיך אריבערציען קיין לאדז. אין א גרויסע שטאט וועט זי זיך אפמאכען אויסגעשטעלען, אגב איז אויך ליכטער קומען צו א שידוך. איז זי געקומען קיין לאדז און איז אנגע-קומען אלס ווייטשאפטערין צום סוחר ל. אויף סקווערמא נאט.

א שטיל בעשיידען מידעל, האט זי אנגעהויבען זאמלען א גראשען צו א גראשען און האט זיך אנגעוואמעלט א ניר, און אז א מידעל זאמעלט אן א ניר געהט מען זוכען א שידוך.

אויפגעהנגען 56 וואוינט א יודענע רבקה פלום, וועלכע בעשעפטיגט זיך מיט שרעכנות. איינמאל איז געקומען די שרעכנע רבקה פלום און פארגעשלאגען א שידוך. א יונג-ווא פוים איז 32 יאהר אלט, א פערדינער, א שנייד-ער, א בחור, וואס הייסט הערש פלאט. דאס מיר-דעל האט זיך בעקענט מיט'ן חתובחור ביי דער

(מ) עהרענעכטען האט זיך צום ווייזער-פריער רענט ראפאליק נעמאלדען א רעלעגאציע פון יוד-ידישען שוויטער-צעך אין די פערזאנען פון די תנאים געלפאר, שומאכער און פישאן און איהם אויפ-געלעגטען.

אדרת
זאכאריא 43
מאסקאדאר
יודישער מאטער-מאטער
לייטונג: מ. בראדעוואן
היינט-2 פארשטעלונגען:
אנהייב 7:45 (פאפולערע פרייזען)
און 10 א זייער צווענד
(1) פראגא. (2) דער דייטש. (3) פשוף. (4) שאלות און תשובות. (5) דער יודישער גולן. (6) שרעטלעך. (7) א מויד א צימעס. (8) א קרבן פון קארנאוועל. (9) ווייסער מאסקאדאר.
טעקסטען פון שלום עליכם, מ. בראדעוואן און י. אפערשטאנעק. — מוזיק-קאמפ: דוד בייגעלמאן. קאמפ: י. ריינגאלד. קאסטדעקאר: ד. מאטוס און ש. בלום.
די קאסט איז אפגען טעגליך פון 6 זון, שבת פון 1.30 ביז 5 נאכט. אין פון 7 אונדזער.

"ישיבת חכמי לובלין".

לומדים ווערט פערקלענערט, אז מען ספעציעל די אחרים אויפזוכען.

”ושיבה חכמי לובלין” שטרעבט רעריבער, צו זאמענזאמענען די פעסטע יונגע טאלענטירטע לומדים, בעפריינגען זיי און אלע מעגליכע ראגות און זיי געבען א געהעריגען סיסטעמאטישען חנוך, ביי צו דער סדרנה פון נזירותהוזהר.

דאס בעריהערט היסטארישע ארט פון וער ארבעט ארצות, דער צענטר פון די גדולי האמה, אז אויסגעקליבען געווארען פארשטאנענען די אגדה געוויסענע ארבייט פון די פריהערייגע דורות, וואס אזוי אויסגעבראכען געווארען במשך פון 150 יאר.

לזבלון געפינט זיך אויך אין אַ בעזונדערס
ניגסטנער געאגראפישער לאַגע, אַלס צענטער פון
די דריי פּראָווינצעס טיילען פון דער פּוילישער
רעפּובליק, וואָס איז אויך דעמאָלט געווען די סיבה
צו בעשטימען דאָרט דעם הויפטזיץ־פּלאַץ פון דער
ארבע ארצות.

ל"ג בעומר תרפ"ד אין פארגעקומען די גרונד
שטיינלענגונג אין דער אגווענהייט פון לערך 50
טויזענד יודען. פאלד האט זיך אָנגעהויבן די פויר
ארבייט און אין משך פון א קורצער צייט איז
געלעגט געווארען דער פונדאמענט. געפינט נע-
וואָרען דער ערשטער שטאָק, אָבער צוליב ענדל-
מאָנעל האָט די אַרבייט געמוזט אױף אַ לענגערע
צײַט אָפּגעשטעלט ווערען. ערשט בשעת הרב שאַפּיר
ראַ האָט פּעזוכט אַמעריקאַ אין ווידער די אַרבייט
פּענינע געוואָרען אין אַ שנעלען טעמפּאָ ביימער
אַ קורצע צײַט איז ערשטקט געוואָרען דער ראַך און אַנד-
ערהײבן זיך די אינוועסטמענט אױספּערטונג.

למרות דרך ישיבה ונענו נעמאכט געווארען
וואמערלאקציעס אין פוילען און אין אויסלאנד. אין
פוילען איז די וואמערלאקציע געפירט געווארען
אויף צוויי אופנים דורך גרעסערע גרופות פון איינ-
זעלבע פערזאנען און דורך א „פאלקס-גראשען“
ס'הייזט אז געוואמעלט געווארען אין פוילען פון איינ-
זעלבע גרופות 98,000 ז.ל. און פאלקס-גראשען
141,000 ז.ל. אין אויסלאנד זענען געוואמעלט גע-
ווארען: אמעריקא — 53,000 דאטלאנד, דייטשלאנד —
24,000 נאצי-דאטלאנד, ענגלאנד — 482 פונט, על-
זאס 14,000 פראנק, האלאנד — 4000 גולדען
ענגליש — 43,000 פראנק.

די ישיבה איז בעשטימט פאר די בעסטע
טאלענטירטע תלמידים, וועלכע געלען מוזען פאר-
שטעלען א לערנצעניז פון א ריכטיגע ידיעה אין
אייניגע מסכתות דאס לערנפראגראם איז פער-
טויטס אייף א משך פון פינף יאָהר און טיילס
דען איז 2 טיילען די ערשטע 2 יאָהר וועלען די
אָפּשטעלונגען איינפירערע ווערען אלס לומדים,
בעקומערניג דערפֿי א דופלאס פון דעם בעטרעפענדי-
גען לערנצעניז. די תלמידים אָפּער, וואָס וועלען
ווי קענען ווירמען דעם הרהרדעניס, צו ווערען
מוסמכים, וועלען פערבלייבען נאָך 2 יאָהר צום
אויסצייטן פערבלייבאמען פֿון דער פראגראמענישער

דער וועג צו געפונען די פאקטאן פון דער
הוואה, און עטוויקלונג פון יעדער רעטארדישע
פערזענליכע, דער געזינער פראגראם פאר דער
אפטיילונג פון מוסמכים ווערט ערשט במשך פון
דער ישיבה-ענטוויקלונג פערסענשטעלט יעדער
דורך א פראגראמישן קאלעניום פון גוה'ל הרוח.
הרב שאפיר האט פערענדונג זיין אינטערע-
סאנטען רעפערעט מיט אנאמעל צו דער יודישער
פרנסע אפאנעמען א שטערנינג פלאן דער ארבייטען
פון דער "ישיבה חכמי לופלין".

(ענרע פון 3-טער ווייט).

דער מחנה. בקת דער קדושה האט מאַראַם איי-
מענפּאָיס גע'טענה'ט: צי דאַרף זי מספּים זיין, אָז
איהר מאָן טענה'ט אַ מצוה מיט וויער פערמענען,
זאָל די מצוה זיין פלאַז זיינע, און זי זאָל און איהע
נישט האָבען קיין חלק. וואָס איז יושר? זי האָט
דערפֿער פערלאַנגט, אַז דער פּחב ווענען דער
מחנה פון פלאַז זאָל אַנולירט ווערען, און עס
זאָל געמאַכט ווערען אַ צויער פּחב, אויף וויער
בײַדענס נאָמען. דער אדרשׂטל איז געווען, אַז מאַר
דאָס אייבערשטע איז גערעכט, און דער פּחב איז
אײַפֿערגעשטריבען געוואָרען. פרוי אייבערשטע
דאָן בענאַהלט פסקינגער און ערקלערט, אַז די
מילך פון די 100 שטיק בהמה אין איהר פערמע
וועט זי צושטעלען איהר גאָנץ לעבען פאַר'ן גע-
ברויך פון דער ישיבה.

אין ראוינען הויז פון יודישען נרמן האָט מען
אזוי, זשורנאַליסטען איינגעלאזט אויף אַלגעמיינע
פּריוואַטן הרב שאַפּיראָ האָט געפירט "טיש", טיי
לעגנדיג זיך מיט די פּערזענלעכע זשורנאַליסטען
און פּנהעיר מיט פּערשידענע עפּיאָדען, האָט זיך
נען פּערבאָרען מיט'ן בוי פון גער ישיבה. צווישן
אנדערע האָט הרב שאַפּיראָ געזען דעם זעלבען
אַלגעמייןעמיטשע העצט און אַ צלם. געשטעלט
עס גלייך נאָכדעם, ווען דער בורקאמייסטער איז
צוגעטרעטע מאַכען די ערשטע פּאַרפּערטימאָנען
ביינען דאָס ישיבה-הויז. דער לובלינער, "ראָואַז"
אין איבערנעם אַנטיסעמיטישע פּאָליטיש האָבען געגור
מען ווירקען מיט פּערשידענע מיטלען צושטערנען
די אַרבייט, ווען אלעס האָט נישט געהאַלפּען, האָט
אַ קריסטלונכער שכן אויסגענומען אַ טעה, און דער
פּלאַץ געהערט צו איהם. מיט אַמאָל איז נאָך אַ צלם.
דעם ישיבה-פּלאַץ אָנגעקענטענען געוואָרען אַ צלם.
עס האָבען זיך אָנגעוויפּען פּאַרצעכען מיט'ן פּליי
מייסטען פּערזענלעכע פון פּלאַץ. דער ישיבה-קאָ
מיטעס האָט דעם פּאַרצעכען געוואָנען. דער צלם
איז אָבער ווייטער געבליבען אויפ'ן פּלאַץ. רוב
האָט געדויערט אַ לאַנגע צייט ביז ערנליך איז דער
צלם פּערשוואַנדען געוואָרען, און אזוי ווי קיינער
האָט נישט געוואוסט, ווער עס האָט איהם אָנגעק
געשטעלט, אזוי וויסן קיינער נישט ווער עס האָט
דעם צלם צוגענומען.

הרב שאפרא האט דאן געהאלטען א רעפערט ווענען דעם ווי אזוי מען איז געקומען צום געדאנק אויסצושטעלען די ישיבה און לוצקלי, ווי אויך, וואס פאר א צילען די ישיבה שטעלט זיך. שוין לאנגע יארער, האט הרב שאפרא אנגעהויבען ווי עס פיהלט זיך א מאגנעל און א רויסטן תורהגעטער, וועלכער וואל ארום זיך גרויטען די בעסטע וויזשע מאלענטירטע וואגע לומדים, און ווי מען אלס געשטאנען, אבער נאך בעזונדער האט זיך ארויסגעזעהן אסאך דער מאגן געל נאך די מלחמה יארען. מיט די נייע לעבעס פארמען, וואס האבען זיך געשאפען נאך דער מלחמה, איז אויך אריינגעטרעטען א שווערעכקייט אים ערצהונגספראפקלעם. די גרויסע טייל פון די יהודים שיע קינדער זענען גאנץ וואג אפגעריסען געווארען פונם תורהלמוד און אויך די שארית הפליטה האט זיך גרויטער פון א נישט זעהר קוואליפיצירטע עלעמענט, און אזוי ארום געשאפען א געזעהרלעכען פרעזענטערענט, פערלירענדיג ארעמס די ארגונג און סיסטעם פון גאנצען תורהלמוד. אויב ווען אלעס האט געלערנט האט מען געזעהן דאזיג זיך קעגן אויפן פילל פון אנדער נכנסים לפניה מדרש ויחיד ונצח לחיאתה. ווי די מחנה פון

פאלקס-אניווערזיטעט ביי דער ציוניסט'ישער ארגאניזאציע.

ה'תש"ב, ינואר, דפים 20, יאנואר ד.י. - 2 פארלעזונגען:

(1) 5 וָכֶמֶת אֵין לֶאָקֶזל פֿון "סִינִי" (גלובנאָ 62) - מ. לִימאַן א.ד.ט.; מִן חֶמֶת.
צִיִן בִּיז דער יודישער אָגענץ

(2) 8.30 אָווענד אֵין לֶאָקֶזל פֿון דער צִינִיסט. אָרגאַניזאַציע (צע:עלנא-רעד. י. אַלֶנְטֶר
א.ד.ט., ג.ע. לֶפֿסינג צײַם 200-יעהרִיגען געבורטס־טאָג. אײַנגאַנג פֿרײַ!

די נאָהענטסטע פאַרלעזונג:

דינסטאג, 8 אָווענד אין לאַקסל פון דער ציוניסט, אָרג. (צענעלע 4) - ד"ר וו. פאָללעק:
(פאָרש) אויף ד.ט.: "די דראַמאַטישע אַפּפּעאַרענץ פֿון געוועזענע היינטיקע."

אב' אונטער שטיצונגס = אקציע
פאר ארבייטסלאזע.

קימט פון דער רעגירונג וועט דער מאַגיסטראַט
נאָך אויך ציגעבען אַ געוויסע סומע, און די גאָנ-
טערשטיצונגס-אַקציע וועט זיך אָנהויבען שוין אין
אנהייב פֿון פעברואַר.

אויף דער נייער וואך הויבען זיך שוין אן די רעגיסטראציעס פון ארבייטסלאזע, וועלכע בעקומען נישט קיין אינטערשטימונג פון ארבייטסלאזען-פאָנד. די פראַדוקטען וועלען צוטיילט ווערען דורך די קאאפּעראַטיווע געוועלכער.

הענין
הוא די בידאנסע
הענין.

(ב) פרעזידענט וועמענענציק האט זיך, אין פון מאגיסטראט, געווענדעט צו דער רעגירונגען אנהויבען און אונטערשטיצונגס-אקציע צעענעמיטעל-פראדוקטען פאר די ארבייטס-

די רעגירונג האָט בעשטימט אויף דעם צוועק
לבען מיליאָן וואַטס פאַר דער יאָדער וואָ-
דזשע, דערפֿין פאָלט אַ העלפט פֿון דעם
פאַר לאָדן. צו דער סומע וועלכע לאָדן פאַ-

די מינסטער־אלע האַנט־אלע בון די ביזנאסען
און די פֿענא.

ראם פיאנצמינסטעריום האט פערארענט
קאנטראלירען די בילאנסען פון די בענק, באנק
און וועקסעל-אנטאקטען אין לאנד.
אין פערבארן וועט די אפגעשטילונג פון
צימינסטעריום אנהויבען אפגערימען די קאנ-
טרייבן פון בענק, וואס ווערען גורנר-אפשאפט

צוויי אפטיילונגען

פון דער אומזיסטער שטאטישער
אגבונז אפארטע.

דערדריקט אויף מױס פונדער
אײנצער פונעם

(2) דער ראופער איינזאמלענער סטעפאן וויצע-קאָוסיץ איז געמאָרען מיט אַ פּוהר האַלץ קיין טאַמאַטוּ. אין מיטען וועג האָט זיך די פּוהר איבערגעקעהרט און דערדריקט און טויט דעם פּוהרמאַן.

INDEX

אין פאלקס-אגיווערזימעל ביי דער
צווייטער שטער ארגאניזאציע

היינט, זונטאָג קומען פאַר 2 פאַרלעזונגען:
(1) 5 באַכמיטאָג קומט פאַר אין לאַקאַל פון „סיני“
(גלובנא 62) פון ה' מ. לימאן אויף ד. ט. „פון
חבת-ציון ביו דער יידישער אַגענדיק“ (2) אין לאַ-
קאַל פון דער ציוניסטישער אַרגומינאָזיע (צענדל-
ניטאָג 4) רעד. י. אונער אויף ד. ט. „א. לעמינג
צו זיין 200-יעהריגן נעפּורטס-טאָג“.
דער איינגאנג אויף די אַלע פאַרלעזונגען איז
רײַ.

1980年1月

ועלגפערל און קיפנים.
היינט, וונטאג אונזער קאמט פאר אין פיל-
הערמאניע ואל דער לאנג ערווארטעטער קאנצערט
פאר די בעריהמטע יודישע פאלקס לידער-זינגער
מרה ועלגפערל און מ. קיפנים. די דאזיגע זינג-
ער זענען די בעסטע אויספיהרער פון יודישע
פאלקס-ליד און זייער זינגען פערשאפט דעם צו-
שטער א גייסליכן פערעניגן.
דער היינטיגער קאנצערט ווערט ערווארט
זיט גרויס אינטערס.

מעל דין.

4. אפטיילונג אין לאַדן, לאַגעווינקע
 אַכטונג, דאָמקן-מאָנאָזין-אַרבעטער!
 היינט זונטיק, דעם 20-טן ד.ה. 8 אָונט
 יומט פאַר אַן אַקאַד פון פּעראַק, לאַגעווינקע
 אַ פּאַך-פּערזאָנלעכע אַויסן-טאַג-אַרדננג: זער
 וויכטיגע פּראָגען. 6086 די פּאַד-טאַמיס.

צוים באר נאזאר

צממסעהל איך דער געהערטער קונדשאפט די נייטמאט
 מאנצויזשע פונדעז,
 פערפומען, קעלנישע
 טואלעט-דייפן, בלומען-וואסערן
 ווי אויך אריינען אויס- קאסמעטיק
 וואהל פון אלע ארט
 צו שמוינענד פיליגע פרייען.

Perfumerja J. DRUKIER
ZAWADZKA 11, tel. 75-92.

פאר ענגראָסטיסען - ראָפּאַט. פאר ענגראָסטיסען - ראָפּאַט.

אויפגעקומענעם לעבן שעהדיג

אויפ'ן פרעסע-באגל, וועלכער קומט פאר ש
ער מי טראדיציע אלס געזעצונג פונ'ם קארנאווא
לעס 12 פעברואר, וועלען פארקומען וועלכע
פון א שעהנהייטס-קעניגין און איהרע דאמען.
אלע לאדער שעהייטען גרייט זיך, און שטעל
אייך מאסענווייז צום באגל. די שעהנהייטען וועלע
פון חוץ שעהנהייטס-פרייען איז פארקומען פיל גע
שאנקען פון פערזענלעכע פירמע.

אנ' איסשטעלונג פון א לאד
זער קונסט-מאלער.

קיין לאָדו איז געקומען, נאָך אַן אַפּוועזע
הייט פון 10 יאָהר, דער יידישער קונסטמאַלער
מ. אַלעי, ה' גלעי איז פאַר דער צייט פון זיין
אָפּוועזענהייט געווען אין אמעריקא, דייטשלאַנד
פאָרשקריי, איצט קומט ער פון פאַרין, וואו ער
האַט געהאַט אַנאָיסטעטעלונג, אין לאָדו גרייט
אַלעי צו אַנאָיסטעטעלונג פון זיינע ווערק, וועלכע
זענען געפּענט ווערען אָנהויב פערבוּרד.

דער איינקויף צו אונזערע פערקלערטע פרייזען = 100% און נאך

די פרייזען זענען פערקלענערט ביז

דאמזן אין פערשירדענע קאלירען די נייעסטע מאָ- דעלען פון 25 זל. אָן.	זיידענע און בראקאט- פאנאפּל אין די נייעסטע מוסטערען פון 21 זל. אָן.	מענער האלבע שיד שוואַרצע און ברוינע פון 29.50 אָן.	באמען אין דעם ניי- עסטען קאָרם פון ערשט- קלאַס. גאבארדינ 17.50
--	---	--	--

